

Štórski ŽELEZAR

Št. 3 — LETO VIII. — 25. 3. 1968

VOLITVE SO PRED NAMI

V mesecu marcu napoči čas, ko se v vseh delovnih organizacijah pripravljajo na volitve v samoupravne organe. Tudi v našem podjetju je delavski svet pred nekaj dnevi razpisal volitve, upoštevajoč priporočilo Občinskega sindikalnega sveta Celje, da bi naj bile volitve v organe samoupravljanja na področju celjske občine na isti dan, to je dne 24. aprila 1968.

Čas, ki nas loči od dneva volitev, bo potekel v znaku zborov volivcev, na katerih bom tehtali naše dosedanje delo in naše dosedanje uspehe in na katerih se bomo odločali, kateri člani naše delovne skupnosti bodo v predstoječi mandatni dobi zastopali naše interese v organih upravljanja. Letos bodo morale biti te naše odločitve še posebno dobro premišljene in pretehtane. Nedvomno namreč drži, da se samoupravni organi v delovnih organizacijah srečujejo z vse bolj zahtevnimi nalogami. Gospodarska reforma gre svojo pot naprej in na tej poti se srečujemo s preizkušnjami, ki jim bo kos le razgledan, vesten, prizadeven in odločen samoupravljelec. Prav tako pa tudi drži, da bo gospodarske probleme mogoče uspešno reševati le v tistih delovnih organizacijah, kjer je samoupravljanje dobro razvito. Ugotovimo lahko, da je naša delovna skupnost na široko odprla vrata samoupravnim principom, saj je po grobi ocenitvi tako ali drugače v samoupravni aparat vključenih več kot četrtina nas vseh.

Vsako leto volimo polovico članov delavskega sveta in delavskih svetov enot ter upravni odbor podjetja. Letos bo potrebno v delavski svet podjetja izvoliti 32 novih članov, ki bodo nadomestili tiste, ki jim letos poteče mandatna doba. V vseh delavskih svetih enot bodo letos izvolili skupno 82 novih članov. Prav tako bo letos, kot rečeno, delavski svet ponovno izvolil nov upravni odbor podjetja.

Ko odhajamo na zборе volivcev se moramo zavdati, da pravica predlagati in izbirati kandidate vključuje v sebi tudi dolžnost, da predlagamo takšne kandidate, ki bodo z vsem svojim bistvom dosledno in odgovorno izpolnjevali zaupanje, ki jim ga polagamo v roke. Posebno važno je to še v pogojih, v katerih danes živimo in delamo. Ko pregledujemo, kako so dosedanja naši predstavniki v delavskem svetu podjetja, ali tudi v delavskih svetih enot opravljali svoje poslanstvo v pretekli mandatni dobi, moremo ugotoviti tudi to, da je bilo med njimi dosti takih, ki so s svojimi nenehnimi neopravičenimi izostanki dokazali, da je bil naš izbor na kandidacijskih zborih ponekod pomanjkljiv in prepovršen.

Ti člani kolektiva prav gotovo niso izpolnili svoje naloge in našega zaupanja.

Le enotno hotenje in enotna akcija samoupravnih organov, sestavljenih iz vestnih in razumnih samoupravljalcev, z vodstvom podjetja bo prinesla uspeh v današnjih razgibanih gospodarskih pogojih. Zato izberimo samo tiste, ki so vredni našega zaupanja in ki bodo s svojim temeljitim, odločnim in odgovornim delom pripomogli k hitrejšemu razvoju in napredku podjetja.

PL

**DRAGE NAŠE SODELAVKE!
OB VAŠEM PRAZNIKU, 8. MARCU,
SE VESELIMO Z VAMI Z NAJBOLJŠI-
MI ŽELJAMI IN ISKRENIMI ČESTIT-
KAMI!**

Kolektiv železarne Štore

Rekordna vzdržnost peči

V petek, dne 15. 3. 1968 so v jeklarni ustavili proizvodnjo zaradi remonta SM-peči. Ob tej priliki smo obiskali obratovodjo, tovariša Gorjanc Franca in mu postavili nekaj vprašanj v zvezi z delom v pretekli kampanji peči.

Tovariš Gorjanc Franc nam je povedal, da je tokrat SE-peč v jeklarni dosegla nenavaden rekord vzdržnosti peči, saj so naredili v času od zadnjega remonta, ki je bil oktobra 1967 leta, do začetka tega remonta kar 520 šarž. Dosedanje povprečje se je gibalo pri 465 šaržah v posamezni kampaniji. To pomeni, da je bilo v primerjavi z dosedanjimi rezultati tokrat kar za 12% več šarž in prav toliko več proizvodnje, ki je dosedanje rezultate presegla za 1.800 ton. Na vprašanje, kako jim je uspelo tako občutno povečati vzdržnost peči in obseg proizvodnje, nam je tovariš Gorjanc dejal, da so dobri rezultati v pretekli kampanji na eni strani odraz večletnih prizadevanj obrata, da bi dosegel čimvečjo vzdržnost peči, na drugi strani pa tudi rezultat majhne, tihe, vendar pomembne racionalizacije oboka peči, ki je v zpadni meri preprečila dosedanje običajno kršenje opeke na notranji, delovni strani oboka peči. To kršenje nastaja zaradi visokih temperatur, zaradi katerih se opeka širi. Pri tem se razvijajo pritiski, ki povzročajo pokanje opeke. Omenjena ra-

cionalizacija je kršenje opeke znatno zmanjšala. Poleg tega pa je tovariš obratovodja poudaril, da gre vse priznanje tudi posadam, ki so imele v pretekli kampanji neposreden vpliv na potek dela in vzdržnost peči.

Večja vzdržnost peči in s tem povečanje proizvodnje se vsekakor odražata tudi v pocenitvi stroškov proizvodnje. Tako je pričujoče podaljšanje vzdržnosti SM-peči pocenilo proizvodnjo jekla, ki je bilo proizvedeno v času nad plansko vzdržnostjo peči, za 5.000 S-din na tono. Z drugimi besedami povedano: vsak nadplanski šarž je bil za 155.000 S-din cenejši.

Po besedah tovariša Gorjanc bo sam remont SM-peči trajal okoli 14 dni. Ker pa so v preteklem obdobju presegli plan proizvodnje, bodo lahko čas neposredno po remontu porabili za delno kolektivno koriščenje dopustov, kar jim v primeru manjše proizvodnje ne bi bilo mogoče, ker bi v tem primeru koriščenje letnih dopustov med obratovanjem zahtevalo dodatno delovno silo in s tem povzročilo podražitev proizvodnje.

Ob koncu je tovariš Gorjanc poudaril, da bi bilo potrebno, da bi si vsi v podjetju še bolj prizadevali zniževati stroške in iskali vse možnosti v cilju zniževanja stroškov proizvodnje.

P. L.

Jemalec vzorcev v jeklarni

Proizvodnja v februarju

1. PROIZVODNJA

Tudi za mesec februar bomo proizvodnjo in vse ostalo primerjali z operativnim planom in februarjem preteklega leta, ker se letni gospodarski načrt za leto 1968 ni sprejel. V februarju znaša proizvodnja 11.318 ton, kar predstavlja 104,6 % operativnega plana.

ELEKTROPLAVZ je presegl operativni plan za 5,6 %. Proizvodnjo je ovirala huda zima v prvih 15 dneh in slaba napetost elektroenergije ob konicah. Zaradi naštetih momentov je proizvodnja manjša za 200 ton.

JEKLARNA — Tudi jeklarna je preseгла operativni plan za 5,3 %, čeprav je obratovala do 17. 2. t. leta brez tekočega grodlja. Imela pa je ves mesec na razpolago TH plin.

VALJARNA je dosegla v februarju 2.856 ton gotovih izdelkov, kar predstavlja 103,5 % operativnega plana. Plan je presežen zaradi povečanja storilnosti pri valjanju okroglih profilov. Imeli so čepet pogosto menjavanje dimenzij in s tem povečano število zastojev.

LIVARNA SIVE LITINE je dosegla 447 ton proizvodnje, to je samo 87,7 % operativnega plana. Vzrok nizki proizvodnji je pomanjkanje naročil za kokile in pomanjkanje ustreznega železa za nodularno litino.

LIVARNA VALJEV ima v februarju presežen operativni plan, čeravno ji manjka naročil posebno za težke valje. V obdelovalnici je nizka proizvodnja, ker se zahteva brušenje in bolj komplicirana obdelava valjev za moderne valjarniške proge.

OBDELOVALNICA VALJEV — Obdelali so 126 ton valjev in 260 ton drugih odlitkov. Strojne kapacitete so izkoriščene le 90 %, ker med mesecem za gotove valje ni bilo naročil.

SAMOTNA — Operativni plan je v februarju sicer presežen, ker je bil nizko postavljen. Na splošno pa obratu primanjkuje naročil.

2. DELOVNA SILA

V podjetju je še naprej 2.051 zaposlenih. Med mesecem je bila fluktuacija, kar pa števila ni menjalo.

3. PRODUKTIVNOST DELA

Produktivnost je v februarju za 15,9 % večja od lanskega leta. V vseh obratih je narasla, razen pri valjih, samotni in sivi livarni, kjer primanjkuje naročil in so kapacitete slabo izkoriščene.

Obsežen program otroškega varstva

Svet za socialno varstvo celjske Občinske skupščine je vsem delovnim organizacijam dal v javno razpravo program razvoja otroškega varstva v občini. Razvojni program otroškega varstva obsega obdobje do leta 1970 in vključuje tako neposredno otroško varstvo, kakor tudi urejevanje prostorov sedanjih in na novo programiranih otroških vrtcev ter drugih objektov. Program predvideva, da bo do leta 1970 v občini pod organiziranim varstvom 1020 otrok, za katere bo potrebno marsikaj urediti, pripraviti in poskrbeti. Seveda terjajo izvedbe takšnih programov tudi znatna finančna sred-

stva. Medtem, ko to poročamo, je o programu otroškega varstva že razpravljala Komisija za družbeno aktivnost žena pri IO sindikalne organizacije Železarne Štore, ki bo svoje ugotovitve posredovala v razpravo izvršnemu odboru sindikalne podružnice. Ko bodo o tej problematiki zavzeli dokončna stališča še samoupravni organi Železarne Štore, bomo o njej kaj več napisali. Ne glede na to pa vabimo že sedaj člane kolektiva, da razmišljajo o tej problematiki, ki bo še toliko bolj pereča v naši občini takrat, ko bomo prešli na nov delovni čas.

—P. L.—

Deseta seja DSP

Naše bralce obveščamo, da je delavski svet podjetja na svoji deseti seji, ki je bila v petek, dne 22. 3. 1968, razpravljala o naslednjih zadevah:

1. Razpisal je volitve v organe upravljanja;
2. razpravljala je o — pravilniku o razporejanju invalidnih oseb; — o razširitvi poslovanja Poslovnega združenja SMELT in

— o predlogu komisije za tehnične ureditve za razhodovanje poslovnega inventarja in sredstev skupne porabe ter drugem.

Ker smo redakcijo te številke zaključili še pred zasedanjem navedene seje DSP, bomo podrobneje o tej seji poročali v prihodnji številki Štorskega Železarja.

PL

ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO: 0,83 %

Skupščina Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Celje je sprejela sklep, po katerem bodo aktivni zavarovanci od 1. 3. 1968 plačevali izredni prispevek v sklade zdravstvenega zavarovanja. Izredni prispevek znaša 0,83 % od neto osebnega dohodka zavarovanca in se obračunava ob izplačilu osebnega dohodka. Namenjen je za kritje primanjkljaja na skladih socialnega zavarovanja iz leta 1967, ki pri

Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju znaša 4 milijone 580 tisoč novih dinarjev.

Ob navedenem sklepu je Komunalna skupnost za socialno zavarovanje Celje izdala okrožnico, naslovljeno na delovne organizacije in sindikalne podružnice. Iz okrožnice povzemamo nekaj podatkov, ki osvetljujejo vzroke, ki so privedli do primanjkljajev. Iz podatkov razvidimo naslednje:

	dohodek skupnosti soc. zav. N-din	stopnja osnovnega prispevka	dodatna stopnja	št. aktivnih zavarovancev	št. zavarovalnih pri- merov
1965	80.440.000	8 %	2 %	67.368	161.905
1966	88.460.000	7 %	1,76 %	66.552	162.970
1967	72.610.000	5 %	1,25 %	66.329	164.105

Enostavna primerjava nam kaže padec dohodka in zvišanje števila zavarovanih primerov v primerjavi z predhodnimi leti. Nadaljnji podatki nam kažejo tudi zmanjšanje izdatkov za zdravstveno službo. Po navedbah okrožnice je zdravstvena služba v preteklem letu prejela znatno manj sredstev kot predlanskim. Pri tem je zanimiva navedba, da je raven zdravstvenega varstva ostala na isti višini, oziroma da je bilo opravljenih celo več storitev.

Pogrešamo pa v okrožnici podatke, za koliko so se izdatki skupnosti socialnega zavarovanja zmanjšali s spremembo predpisov o nadomestilu osebnega dohodka do 30 dni bolezni, saj vemo, da je bila to najbolj občutljiva razbremenitev skladov zdravstvenega zavarovanja. Nadalje bi bil zanimiv podatek, za koliko so se zmanjšali izdatki, ki niso neposredni izdatki za zdravstveno varstvo. Prav bi bilo, da bi se tudi ti izdatki zmanjšali najmanj v

enakem odstotku kot izdatki za razne oblike zdravstvenega varstva.

Navedi moramo tudi posebno zaskrbljujoč podatek po katerem se staveč oziroma število zavarovancev v bolnišnem staležu zvišuje in da se zvišuje tudi število invalidov.

Navedeni podatki brez dvoma opravičujejo uvedbo izrednega prispevka. Če izrednega prispevka ne bi uvedli, bi to prav gotovo čutili v padcu ravni zdravstvenega varstva. Prepričani smo, da je skupščina Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, kot organ upravljanja s sredstvi zavarovancev, s sklepom o izrednem prispevku ravnala pravilno. Prepričani smo, da je ta organ sprejel tudi ustrezne ukrepe, ki bodo privedli do zmanjševanja potrošnje tudi tam, kjer dosedaj zmanjšanja ni bilo, ali pa je bilo neznamno, pri čemer mislimo na izdatke, ki niso v neposredni zvezi s socialnim zavarovanjem.

V. J.

Dr. LUDVIG JOŽE

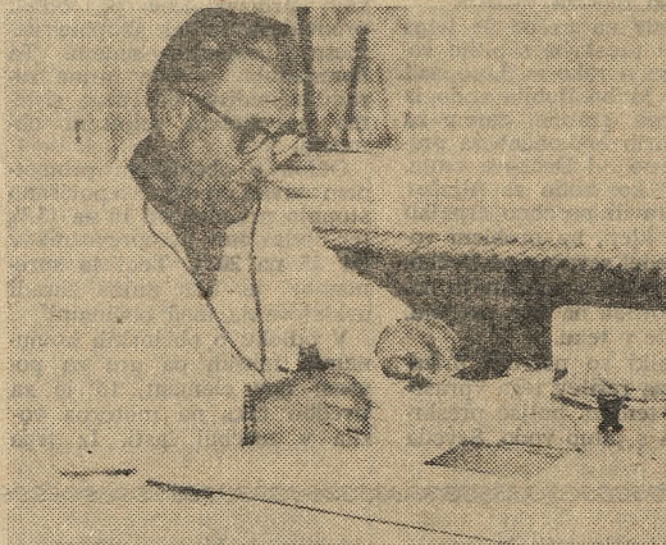
Ceprav je že dolgo bolehal, vendar ljudje niso mogli verjeti, da je 2. marca t. l. umrl v celjski bolnišnici dolgoletni zdravstveni delavec dr. Ludvig Jože. Vrste zdravstvenih delavcev je zapustil mož, ki je dvajset let po osvoboditvi vodil Zdravstveno postajo v Storah. V teh letih je iz bivše tovarniške ambulante nastala zdravstvena ustanova, ki je doživela lep razvoj. Organizirana je bila tudi zobozdravstvena ordinacija, kar je bilo nujno potrebno zaradi porasta prebivalcev v Storah. Vodja te zdravstvene ustanove je imel tako poleg poklicnih dolžnosti še kup organizacijskih obveznosti, kar vzame veliko časa. Dr. Ludvig pa je vseeno našel še čas za zdravstvena predavanja v Storah in okolnih naseljih, pisal je o negi zobovja in ob vsaki priliki rad še posebej svetoval, kako preprečiti bolezni in kako ravnati v primerih bolezni. Sodeloval je kot odbornik Krajevnega ljudskega odbora v Storah, pri športnih organizacijah, pel pri DPD Svobodi, najbolj pa se je razvedril v zeleni bratovščini. Bil je med ustanovitelji lovske družine v Storah, njen dolgoletni predsednik in pozneje častni predsednik.

Dr. Ludvig je okusil v življenju marsikateri udarec, skozi vse preizkušnje pa je šel kot mož in zaveden Slovenec. Rodil se je pred 73. leti v moziški obrtniški rodbini. Oče je bil mizar, mati pa babica. Od tod morda nagnjenje Jožeta za medicinski poklic. Deset otrok je bilo v družini, zato niso mogli živeti razkošno. Skromnost je ohranil Jože Ludvig vse življenje. Osnovno šolo je dokončal v Braslovčah, gimnazijo v Celju, kjer je maturiral leta 1914. Kmalu so ga vtačili v vojaško suknjo, toda mladi Jože se ni nameraval po končani ofiserski šoli proslaviti kot avstroogrski oficir. Komaj je dočakal razpad monarhije, zatiralke slovanskih narodov. Med prvimi prostovoljci za slovensko Koroško je pohitel z Malgajevo četo iz Celja čez Dravo na Koroško, kjer so našli junaki prodri vse do Velikovca, potem pa so se

zaradi mahinacij velesil in premoči sovražnika morali umikati. Malgajeva junaška smrt na Tolstem vrhu pri Ravnah na Koroškem, umik iz Koroške in nato ponesrečeni plebiscit, ki so ga inscenirali sovražniki Slovencev, vse to so bili hudi udarci za mlade slovenske naprednjake in domoljube.

Jože Ludvig je odšel študirat medicino na Dunaj, po promociji za doktorja vsega zdravilstva je dokončal pri medicinskem inštitutu na Dunaju še tečaj iz zobozdravstva in jeseni 1928 odprl zasebno zobozdravniško prakso na Jesenicah. Tu je delal tudi pogodbeno za Bratovsko skladnico. Ustvaril si je družino in se ji ves posvetil. Toda leta v prelepi Gorenjski so mine-

nje. Tako je dočakal svobodo. Že junija 1945 je prišel v Store, vodil najprej staro ambulanto na hribu nad jeklarno, potem pa zdravstveno postajo ob Voglajni vse do upokojitve. Toda kmalu so se pokazale posledice prestanih naporov in trpljenja. Bolezen ga je iz leta v leto bolj slabila. Bil je srečen, da so otroci prišli do poklica in se veselili napredka vnukinj. Toda ne dolgo. V torek, 5. marca popoldne se je na teharskem pokopališču ogromna množica ljudi iz Stor, Celja in bližnje ter daljnje okolice poslovala od dr. Ludviga. Res lepo, a tembolj žalostno slovo so-

vala in nad našo domovino so se spet zgrnili preteči oblaki vojne vihre. Kmalu po okupaciji so ga zaprli v Begunjah, odkoder pa se mu je posrečilo pobegniti v Braslovče in za tem na Dunaj k sestram, ker ni imel zaposlitve; ni hotel v službo okupatorja. V septembru 1944 pa je prišel v Braslovče in odšel v partizane. Tu so mu zaupali vodstvo bolnišnice Smarna Gora. Dobil je partizansko ime doktor Goga. A padel je v ujetništvo in izkusil je nehumane postopke v celjskih in mariborskih zapirih. Po bombardiranju mariborske jetnišnice se je znašel zopet na prostosti, odšel v Braslovče in se ponovno vključil v NO giba-

šolcev, koroških soborcev, poklicnih tovarišev, vseh nekdanjih sosedov in sedanjih sostanovalcev, članov delovnega kolektiva železarne in množičnih organizacij ter članov zelene bratovščine. Žalostinke godbe in pevcev ter izredno pretresljivi akordi lovskega roga, vse to je pričalo, kako priljubljen je bil zdravnik in človek dr. Ludvig, kako cenjen in spoštovan. In takšen bo ostal v spominu vseh, ki so ga poznali, z njim sodelovali, preživeli marsikatero vedro urico v njegovi družbi, kovali načrte za boljše delo v korist skupnosti, sočustvovali z njim ko je zbolel, zdaj pa z ožaloščeno družino.

R. U.

Nekdo mora škodo poravnati

Zaradi izpada električnega toka v jeseni lanskega leta — izpad je bil posledica odredbe Zveznega sekretariata za gospodarstvo o zmanjšanju dobave električnega toka zaradi splošnega primanjkljaja — je Železarna Store utrpela izgubo preko 80.000.000 S-din.

Naš zvezni poslanec tovariš Franc Ocvirk je s tem v zvezi postavil v Zvezni skupščini vprašanje. Povzemamo formulacijo njegovega vprašanja: »Znano nam je, da je skupnost elektrogospodarstva razpolagala s takšnimi izvori električne energije, da jih je lahko izvažala. Železarna Store se je večkrat obračala na zvezne organe in zahtevala odgovor na vprašanje, kdo bo poravnal škodo, ki jo mora sedaj nositi na svojih ramah le 2.000 delavcev kolektiva Železarne Store, vendar odgovora ni bilo, ali pa ni bilo pravega. Vsled tega postavljam vprašanje, ali ni država odgovorna za obnašanje svojih organov, ki so vplivali na zmanjšanje dohodka tega kolektiva? Če ni skupnost odgovorna za nastalo škodo, kdo je potem odgovoren? Podjetja se ne morejo zadovoljevati z abstraktnimi odgovori, temveč zahtevajo konkretne. Nekdo mora nadoknaditi nastalo škodo. Zakaj je skupnost vlagala tolikšna sredstva v izgradnjo termoelektrarn in akumulacijskih jezer, če ne zato, da bi bilo v sušnih mesecih dovolj rezervne energije za industrijo?«

O poteku reševanja te problematike bomo še poročali.

P. L.

**DOPISUJTE V
ŽELEZARJA**

Osma seja celjske občinske skupščine

Trije pomembni odloki — Zahteve proračunskih potrošnikov večje od sredstev za okoli 500 milijonov starih dinarjev — Nujno zagotoviti preskrbo mesta s pitno vodo.

Kot vedno, se je tudi osma seja članov obeh zborov celjske občinske skupščine, ki je bila v torek, 27. februarja, začela z vprašanji in odgovori odbornikov. Iz tega dela zasedanja povzemamo zlasti stališče skupščine in kolektiva Plinarna-vodovod, da je nujno rešiti preskrbo mesta s pitno vodo. Problem je znan. Težak pa je postal zlasti tedaj, ko je vitanjski vir pitne vode zatajil in ni dal tiste količine (in je tudi ne daje), kot so predvidevali strokovnjaki. Spričo tega so prebivalci celjskega mesta zlasti lani težko prenašali pomanjka-

nje pitne vode. Če je bilo stanje v nižjih predelih še kolikor toliko zadovoljivo, pa so vodo pogrešali prebivalci v višjih nadstropjih stanovanjskih blokov. Kot je dejal direktor podjetja Plinarna-vodovod, Drago Černetič, je rešitev v iskanju novih vodnih virov in seveda v gradnji novega vodovoda. Dela na tem področju so že v teku. Tako raziskujejo vodne virov v okolici Bočne v Zadrebški dolini. Prvi rezultati so zelo ugodni, in ko bo urejeno še zajetje, bo možno natančno ugotoviti količino vode, ki bi jo lahko dobili iz teh virov. Tako se nam obeta gradnja novega vodovoda iz Zadrebške doline, iz kraja, ki je oddaljen od Celja okoli 42 km. Znani so tudi prvi stroški za to gradnjo. Predvidevajo, da bi znašali nekaj nad tri milijarde starih dinarjev. To je veliko, zato morajo biti raziskave vodnih virov bolj solidno opravljene, kot pa so bile za Vitanje.

Ne glede na to bo že letos zboljšana preskrba s pitno vodo. To velja tako za Lipo nad Štorami, ki bo dobila vodo iz Bojanskega grabna, zatem za Aljažev hrib in končno za predel severno od Dečkove ceste. Medtem, ko bodo za Aljažev hrib postavili posebno črpalko v Skalni kleti, bo problem vode za predel severno od Dečkove ceste rešen s položitvijo novega cevovoda na tem predelu. Dela so že v teku.

Odborniki so potrdili prizadevanja za rešitev tega vprašanja in s tem za boljšo preskrbo mesta s pitno vodo. Seveda

pa bodo o tem šele odločali tedaj, ko bodo znani rezultati vodnih virov v Zadrebški dolini.

O sprejemu treh odlokov — o prispevkih in davkih občanov, o občinskem prometnem davku ter spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah — je skupščina pravzaprav odprla razpravo o proračunu za letošnje leto. Gre namreč za dejstvo, da bo realizacija teh odlokov omogočila formirati tista proračunska sredstva, ki so za skladen razvoj družbenih služb in ostalih dejavnikov v občini nujno potrebna.

V odloku o davkih in prispevkih občanov je zlasti pomemben tisti del, ki določa, da bo znašala prispevna stopnja od delovnega razmerja 5 in ne 4,74 odstotka, kot je bilo prvotno določeno. Navzlic temu povišanju delovne organizacije ne bodo huje obremenjene kot so bile lani. Kar tiče kmetijskih proizvajalcev pa odlok predvideva le tri skupine namesto prejšnjih sedem. Ta sprememba je bila nujna zaradi uskladitve davčnega sistema na širšem celjskem območju.

Odlok o občinskem prometnem davku predvideva povišano stopnjo pri pivu od 10 na 15 % ter obdavčitev avtoprevoznikov od 15 na 20 %. Tudi ta sprememba je bila nujna zaradi usklajevanja med občinami.

V odloku o občinskih komunalnih taksah pa gre za povsem nov element, to je za uvedbo taks na motorna vozila v zasebni lasti. Iz tega

naslova naj bi predvidoma zbrali okoli 67 milijonov starih dinarjev, ki pa bodo v celoti potrošeni za popravilo in obnovo cest. Komunalnih taks bodo oproščeni invalidi.

Razen tega so na seji sprejeli odlok o urbanističnem programu občine Celje, zatem odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o kanalizaciji, pa tudi o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Odborniki so nadalje potrdili razvojne poti telesne kulture v občini pa tudi načela financiranja te dejavnosti.

Ob zaključku dela so dali soglasje k spojitvi zdravstvenih domov in obratnih ambulant v novi zdravstveni dom Celje. Poleg tega so soglašali še s spremembo statuta in razširitvijo poslovanja Pogrebnege zavoda na mizarsko, kamnoseško in vrtnarsko dejavnost.

Kot rečeno so odborniki sprejeli tri odloke, ki pomenijo uvod v proračunsko razpravo. Iz nje smo razbrali, da bodo predvidoma znašala sredstva letošnjega občinskega proračuna prav toliko kot lani. Glede na nekatere nove obveznosti in seveda na dejstva, da so zahteve proračunskih potrošnikov za okoli 500 milijonov starih dinarjev večje od predvidenega potenciala, bo delitev proračunskih sredstev, tudi letos izredno težavna naloga. Pa ne samo to — tudi letos bo nujna skupna akcija skupščine in delovnih organizacij za financiranje nekaterih pomembnih skupnih nalog.

M. B.

V železarni Sisak nov delovni čas

Na predlog upravnega odbora je delavski svet delovnega kolektiva Železarne Sisak sprejel sklep o prehodu na nov delovni čas. Skladno s sprejetim sklepom bodo v Železarni Sisak od 1. aprila do 1. oktobra delali od 7.30 do 16. ure, v zimskih mesecih pa od 8.30 do 17. ure. Ob petkih bodo delali pol ure manj, vse sobote in nedelje pa bodo proste. Ta delovni čas se nanaša samo na delavce, ki delajo v prvi izmeni. Sklep stopi v veljavo s 1. aprilom tega leta. Po »Vjesniku Željezare«

Vsem vam — dekletom, ženam in materam, ki vestno, prizadevno in požrtvovalno opravljate dolžnost na svojem službenem mestu, v družini, v družbi, ki vztrajno, z vdano vnmemo nosite bremena življenja! Veliko terja življenje od vas in marsikateri premalo daje, ali ji celo z udarci vrača dobroto in plemenitost, zato pa je bridko razočarana ali zagrenjena, morda zaradi nevhvaležnih otrok ki v objestni mladostni vihravosti skušajo uhajati z začrtane poti, nemara zavoljo skaljene družinske sreče, zaradi premajhnega razumevanja, ki kviri medsebojne odnose, najmlajše morda zaradi prvih viharjev, ki so jim oklestili krošnjo lepih sanj o bodočnosti in zdaj zbegano ugotavljajo, da jim že na pragu živ-

ljenja primanjkuje moči za kruto vsakdanost... Žena črpa svojo moč v ljubezni do najbližjih, v zadovoljstvu, ki ji ga daje delo; le-to ji krepí samozavest, osvobaja jo, ji zagotavlja življenjski obstoj v priskrbenem vzdušju pravih medsebojnih odno-

bi bilo, da bi ne samo na ta praznik, temveč pogosto razmišljali o tem, kako bi ji pomagali nositi bremena, kako bi jo razveselili, jo osrečevali. Marsikdaj se da to z lahka storiti: s priskrbeno besedo, z majhno pozornostjo, s prijetnim presenečenjem, s

temveč zato, ker primanjkuje človečnosti. Ljudje se tega premalo zavedajo, zato si grenijo življenje celo tedaj, ko imajo precej možnosti, da bi ga pravilno uravnali. Vsakdanost je polna malenkosti, ki se zde površnemu sodniku nepomembne, toda v tem je velika zmeta: takšne malenkosti ustvarjajo vzdušje — prijetno ali moreče...

8. marec naj bo mejnik, ob katerem žena z zadovoljstvom premeri prehojeno pot, ko je vestno izpolnjevala vse dolžnosti, in naj z zaupanjem zre v bodočnost. Ljubezen in delo ji dajeta moč, da bo pogumno krenila dalje, novim nalogam naproti, po poti, ki jo je začrtal naš čas, in jo osvetlujejo veliki ideali, za katere se je tudi ona borila in trpela...

G. H.

OB OSMEM MARCU LJUBEZEN IN DELO TI DAJETA MOČ

sov na službenem mestu, v družini, v družbi. Vloga žene je zlasti dandanes zelo zahtevna. Žena se razdaja na treh važnih področjih: v službi, v družini in družbi. 8. marec je prazničen dan, ko javno izrekamo zahvalo njeni odgovorni dejavnosti, požrtvovalni ljubezni, s katero opravlja vse svoje dolžnosti. Prav

spoštljivim vedenjem. Z vsem tem ji lepšamo življenje, preženemo sence iz srca — sence malodušja, ki se je tolikokrat loteva, ker ji dobroto vračamo z brezbriznostjo ali celo z nevhvaležnostjo. Življenje je marsikdaj pusto in moreče enolično, toda ne le zato, ker primanjkuje denarja,

Nepotrebna žrtev

V varstvu pri delu poskušamo s preventivnimi ukrepi preprečiti nastanek in ponavljanje nezgod. Med te ukrepe štejemo: zaščitne naprave na strojih, natančna navodila za opravljanje s stroji in napravami, ter osposabljanje delavcev, da določeno delo lahko varno opravljajo.

Nezgodam pri delu se ne moremo popolnoma izogniti, ker pri obilici raznih delovnih naprav lahko pride do različnih motenj med samim procesom proizvodnje. Nekateri takšni pojavi, kot so nepričakovane okvare, nepredvideni zapleti med tehnološkim postopkom in drugi činitelji, lahko včasih povzročijo nezgodo pri delu. Takšnih nezgod je razmeroma zelo malo in se običajno ne ponavljajo, ker se da z ustreznim ukrepom preprečiti nadaljnje nezgode.

Težje se je izogniti nezgodam pri delu, ki so nastale zaradi neprevidnosti, nediscipliniranosti, pomanjkanja čuta odgovornosti, omalovaževanja varnostnih ukrepov in drugih slabih človekovih lastnosti.

Težja nezgoda v livarni sive litine sodi med nezgode, ki so odraz nizke varnostne zrelosti nekaterih delavcev.

Dne 25. februarja 1968 je na nočni izmeni delal Obrez Stefan, KV livar-kalupar. V mešalcu peska je pripravljaval modelni pesek za kaluparjenje. Okrog 23. ure je prišel Pintar Stanko, pomočnik formarja, z japanarjem po pesek. Voziček je postavil pred stroj. Obrez je nagnil mešalno korito na stran, Pintar pa je z rokami spravil pesek iz korita v voziček. Na dnu mešalnega korita med mešalnimi polži vedno ostane nekaj peska. Zato je Obrez pognal stroj, da bi mešalni polži spravili preostali pesek iz dna. Pintar je z rokami spravljal pesek iz korita in mu zagrabilo roko med mešalna polža, ter mu močno poškodovalo tri prste na desni roki.

Vzroki za nezgodo: odstranitev varnostne naprave in nepravilen (prepovedan) način dela.

Na mešalec peska smo leta 1966 montirali varnostno stikalo, ki je onemogočalo zagon mešalnih polžev, kadar je pokrov mešalnega korita odprt. V primeru, da bi se med obratovanjem stroja pokrov

odprl, se je stroj sam ustavil. Pozneje smo že malo izpopolnili konstrukcijo, ker se je med pritiskno ploščo nabiral pesek. Nekateri delavci pa so hoteli delati še naprej po starem in so varnostno stikalo podložili s kakšno trsko, da je bilo stalno vključeno. Tak način dela smo prepovedali in delavce prepričevali o koristnosti tega varnostnega stikala. Poleg tega se pri novi konstrukciji ni dalo tako enostavno podložiti stikalo, ker bi se v tem primeru pokrov stroja dal popolnoma zapreti. Vendar lahko sklepamo, da so nekateri delavci občasno še vedno podlagali stikalo, ker se je zaradi tega zvil pokrov korita, ko je vsa teža pokrova prišla na pritiskni čep, ki deluje na stikalo, če je bilo stikalo podloženo. Posebno še, če je kdo zaloputnil s pokrovom. Ker je bil pokrov korita zvit, pritiskni čep tudi pri zaprtju pokrova ni vključil stikala, ter ni bilo mogoče pognati stroja. Včasih se na okvir mešalnega korita nabere plast peska, kar tudi ovira normalno delo. Zato je bila pri stroju pripravljena posebna spona, s katero se je dalo zelo enostavno stisniti pokrov korita ob okvir, kar je zagotavljalo neovirano delo. V primeru večjih težav bi pa moral strojnik obvestiti delovodjo o okvari in bi vzdrževalci odpravili napako.

Tovariš Obrez pa je delal rajši kar s podloženim stikalom. Dežurni delovodja je imel veliko dela v livarni, zato se ni bilo treba bati, da bo prišel k mešalnemu stroju in videl nevarni način dela pri podloženem stikalu. Na nevarnost pa tovariš Obrez ni mislil. Morda bi se spomnil, če bi sam s svojimi rokami spravljal pesek iz stroja. Vendar tega mu ni bilo treba delati, saj je prihajal po pesek mlad delavec, novinec pri tem delu. To pa je bilo usodno zanj.

Kljub vsem prizadevanjem, da smo zavarovali stroj, opozarjali delavce, jih prepričevali, večkrat kontrolirali pri delu, nam niso verjeli. Moralo je priti do težje nezgode, do nepotrebne žrtve, da bodo verjeli. Vendar tudi tu ni pravice. Kaznovan je bil tisti, ki ni pri tem nič zgrešil in bo nosil posledice tuje malomarnosti. L. F.

CARINSKA ZAŠČITA DOMAČE PROIZVODNJE

V zadnjih mesecih so zvezni organi prejeli veliko število zahtev domačih proizvajalcev, v katerih ti zahtevajo povečanje carinske stopnje za posamezne proizvode. Kot argument največkrat omenjajo podatke o velikem uvozu posameznih izdelkov v letu 1966 in 1967, čeprav domača proizvodnja lahko zadosti potrebam na domačem tržišču tako kvantitetno kot kvaliteto.

Ta uvoz je v veliki meri poslabšal položaj domačih proizvajalcev. Z njim pa so se poslabšali tudi pogoji plasmana na domačem tržišču, zaradi regionalne zaprtosti mednarodnega trga pa je težko naše proizvode vnovčiti izven države. Z druge strani lahko opazimo škodljivo delovanje uvoza na našo plačilno bilanco, ki se je v zadnjih nekaj mesecih poslabšala.

V pogledu teh zahtev naših proizvajalcev so organi zvezne uprave in Zvezni izvršni svet ocenili zahteve proizvajalcev. Zvezni skupščini so predložene spremembe Zakona o carinskih tarifah s tem, da se povečajo carinske stopnje za nekatere proizvode. Na seznamu je precejšnje število proizvodov oziroma skupnih proizvodov za katere bi se povečala carinska stopnja. Tako na primer bi se precej povečala carinska stopnja za izdelke nekovinske industrije in to za porcelanaste izolatorije, razne vrste izdelkov odpornih proti ognju (šamotna opeka, silikatna opeka, silicijkarbidna opeka in plošče, surova in žgana glina) ter za ravno in embalažno steklo. Uvoz teh proizvodov je v večini liberaliziran, zato so v preteklem in predpreteklem letu bile uvožne precejšnje količine teh izdelkov, čeprav je domača industrija sposobna pokriti vse domače zahteve.

Prav tako bi se carinska stopnja povečala za nekatere elektronske in električne instrumente potrebne za modernizacijo tehnoloških postopkov v industriji, pri čemer pa najnižja stopnja ne bi mogla biti pod 20 odstotki.

Za opravičljive se ocenjujejo tudi zahteve proizvajalca pisalnih strojev »SLAVKO RODIČ« (Bugojno), ki je znižal cene svojim proizvodom toliko, da je postal konkurenčen nekaterim tujim proizvajalcem. Toda vseeno se je uvoz tujih pisalnih strojev še nadaljeval.

Ker se je v preteklem letu povečal tudi uvoz plošč »iveric« za trinajstkrat in to v glavnem iz konvertibilnega področja in ker uvoz predstavlja 20 odstotkov domače proizvodnje, je predložena zahteva po 100 odstotnem povečanju ca-

rinške stopnje v odnosu na sedanji nivo zaščite.

V obzir večje carinske stopnje bi prišli tudi izdelki: natron papir, toaletni papir, kozarci in krožniki iz papirja ter filtri za cigarete.

V cilju racionalnejšega izkoriščanja deviznih sredstev, carinske stopnje za uvoz razglednic, čestitk, žvečilnega gumija in cvetja bi se povečale na 40 odstotkov, ker je bilo v preteklem letu uvoženih za preko dva milijona dolarjev teh predmetov.

Precejšnje število zahtev so predložili tudi proizvajalci iz skupine barvne metalurgije. Vendar je ugotovljeno, da uvoz v letu 1966 in 1967 ni dosegel take stopnje, da bi bili ogroženi domači proizvajalci. Zato teh zahtev ne bodo reševali, ker so neutemeljene. Ali so predlogi zveznih organov v vsakem konkretnem primeru odmerili potrebno carinsko zaščito bo ocenila Zvezna skupščina. Toda ob tem problemu je potrebno da opazujemo tudi širši družbeni značaj posameznih predlogov z aspekta posameznih intencij reforme. Neadekvatni uvoz prav gotovo škoduje položaju in razvoju domače industrije in plačilni bilanci. Toda pomemben je tudi drugi faktor. Podleži masovnemu pritisku domačih proizvajalcev za povečanje carinske zaščite bi pomenilo zapostaviti cilj reforme, ki teži po odprtem domačem trgu in močnejših konkurenčnih sposobnostih domačih proizvajalcev.

(Po PRESS-SERVISU)

Izbrane misli

Ljubezen je sovražnik, ki ga ne moreš premagati v borbi; zmagaš le, če bežiš.

(Cervantes)

Ljubiti pomeni premagati samega sebe.

(O. Wilde)

Vsaka glasba pride iz srca in mora zopet najti pod do njega.

(Hauptman)

Edino kar pričakujemo od genija, je ljubezen do resnice.

(Goethe)

Glasba je univerzalen jezik človeštva.

(Goethe)

Oprostiti nekemu pomeni imeti veliko duševno moč.

(Gandhi)

Vsakemu človeku, tako odraslemu kot otroku, je potrebno ne le, da ve, ampak tudi, da občuti, da nekemu prinaša veselje.

(Dolinina)

GOSPODARSKI NAČRT PREDMET SEJE UPRAVNEGA ODBORA

Na 23. seji upravnega odbora, ki je bila 15. marca 1968, je upravni odbor razpravljal o vrsti pomembnih zadev, med katere kot najpomembnejša prav gotovo sodi gospodarski načrt podjetja. Razen tega je Upravni odbor na tej seji razpravljal še o predlogu pravilnika o razporejanju invalidnih oseb, o osnutku sprememb pravilnika o delovnih razmerjih in drugem.

Uvodoma se je, kot rečeno, upravni odbor seznanil z osnutkom gospodarskega načrta za podjetje za leto 1968 ter po daljši razpravi sprejel sklep, da se osnutek predloženega gospodarskega načrta posreduje delavskim svetom enot v razpravo. Gospodarski načrt podjetja za leto 1968 predstavlja naše možnosti poslovanja in hkrati določa obseg in razmerja poslovnih stroškov. Za razliko od prejšnjega načina načrtovanja vsebuje letošnji gospodarski načrt določene standardne stroške, tako za vzdrževanje sredstev za delo in splošno režijo. S to spremembo bomo dosegli enakopravnejše gospodarske odnose med proizvodnjo in ostalo potrošnjo, saj

gospodarski načrt predvideva, da bo višina teh sredstev v normativnem odnosu do realizacije.

Kot smo uvodoma zapisali, je upravni odbor tokrat le na splošno obravnaval to problematiko, z namenom, da posreduje gospodarski načrt delovnim enotam v razpravo. Zato bomo obširneje pisali o gospodarskem načrtu podjetja v naši prihodnji številki, ko bodo razprave po enotah zaključene in bo tudi delavski svet načrt že potrdil.

V drugi točki dnevnega reda je upravni odbor razpravljal o pripombah, ki so jih delovne enote posredovale v zvezi s pravilnikom o razporejanju invalidnih oseb. Upravni odbor je s svojim sklepom posredoval predlog omenjenega pravilnika delavskemu svetu podjetja, ki je o njem razpravljal na svoji 10. seji. Podrobneje bomo poročali o tem pravilniku v prihodnji številki.

Na tej seji je upravni odbor razpravljati tudi o dveh, uvodoma naštetih osnutkih in sicer o osnutku pravilnika o sprejemanju pravilnikov in o pripravniškem stažu ter o osnutku spre-

memb pravilnika o delovnih razmerjih. Oba osnutka je upravni odbor s svojim sklepom posredoval delovnim enotam v razpravo, ki še traja.

Prvi osnutek je bil sestavljen na podlagi Temeljnega zakona o obveznem sprejemanju pripravnikov v delovnih organizacijah, ki velja od 7. januarja 1968 in ki določa, da so delovne organizacije dolžne sprejeti splošne akte, s katerimi bo določen način sprejemanja pripravnikov v podjetje, delovna mesta, na katerih se bodo pripravniki usposabljali, trajanje pripravniškega staža in način ugotavljanja sposobnosti pripravnikov po zaključenem pripravniškem stažu, kakor tudi število pripravnikov in način udeležbe pripravnikov pri delitvi sredstev na osebne dohodke. Več o tem bomo napisali potem, ko bo pravilnik dokončno sprejel delavski svet podjetja.

Praksa pri uporabi pravilnika o delovnih razmerjih železarne Štore je pokazala, da je potrebno nekatere določbe tega pravilnika spremeniti in dopolniti. Spremembe in dopolnitve PDR so bile potrebne v zvezi:

- z odsotnostjo delavca brez nadomestila osebnega dohodka;
- z državnimi prazniki;
- z razporeditvijo in tra-

janjem delovnega časa v nekatere obrate in oddelkih in — z določbami o kršitvah delovne dolžnosti in ukrepi zaradi teh kršitev.

Upravni odbor se je na tej seji seznanil z navedenimi pomanjkljivostmi in potrdil predlagane dopolnitve in spremembe s tem, da predhodno o njih razpravljajo še delavski sveti enot. Po dokončanem sprejetju omenjenih sprememb bomo o tem podrobneje poročali.

Poleg navedenih sklepov je upravni odbor še sklenil predlagati DSP razhodovanje poslovnega inventarja in sredstev skupne porabe v skupnem znesku 12.966,99 Ndin, ali v sedanjih vrednostih 674,37 Ndin, ki ga je predlagala komisija za tehnične ureditve. Delavski svet je o tem razpravljal na svoji 10. seji, dne 22. 3. 1968.

Ob koncu seje je upravni odbor še imenoval tovariša Bur-nik Dušana za novega predsednika knjižničnega odbora, ker dosedanji predsednik, tovariš ing. Rupnik, odhaja v pokoj. Odobril je tudi službeno potovanje tovarišu Emil Krajncu v Zahodno Nemčijo, kamor je imenovan namenjen na prakso v zvezi s popravilom votlice za hladno vlečenje specialnih profilov in kjer si bo ogledal celotno tehnologijo hladnega vlečenja specialnih profilov.

PL

Vinko JENSTERLE, dipl. tur.

INTEGRACIJA TAKO ALI DRUGAČE

Pogosto so med nami razprave o integraciji slovenskih železarn. Pogosta so ugibanja, kakšno bo integrirano podjetje, zlasti kako bo organizirano, kakšna bo organizacija upravljanja itd.

Podjetja se lahko ustanovljajo, uklinjajo in združujejo le na podlagi veljavnih predpisov. Tudi združitev treh slovenskih železarn bo lahko izvedena le po veljavnih predpisih. In kaj to pomeni? To pomeni, da iz predpisov, zlasti temeljnega zakona o podjetjih, moremo že sedaj ugotoviti, katere so možne rešitve pri organizaciji bodočega podjetja. Predno pa se podrobneje seznanimo z različnimi oblikami združevanja, ugotovimo, kakšne so oblike povezovanja med podjetji v istih primerih, kadar ne gre za združitev, nato pa se bomo seznanili tudi z združenimi podjetji.

1. OBLIKE ZDRUŽEVANJA V GOSPODARSTVU

a) Kooperacija ali poslovno in tehnično sodelovanje

Kooperacija je poslovno in tehnično sodelovanje, ki povezuje poslovanje in določa delitev dela kooperantov v isti, ali v različnih panogah gospodarstva, pri čemer podjetja, združene, zasebniki, ostanejo popolnoma samostojni. Osnova kooperacije je pogodba, po kateri so pogodbeni partnerji popolnoma enakopravni. Značilno za pogodbo o poslovnem in tehničnem sodelovanju je, da ne smejo vsebovati določb, po katerih bi bila za kateregakoli partnerja omejena proizvodnja, ne smejo vsebovati monopolnih določb, niti omejevanja samostojnosti organov upravljanja pogodbenih podjetij.

b) Poslovna združenja

Poslovna združenja so druga oblika poslovnega povezovanja, po katerem več organizacij ustanovi novo organizacijo zaradi izvrševanja določenih nalog. Poslovno združenje je samostojna organizacija, ki jo vodijo člani — ustanovitelji po svojih predstavnikih v uprav-

nem odboru in drugih organih. Poznamo več takih poslovnih združenj. Skoraj vse gospodarske panoge imajo poslovna združenja. Tudi jugoslovanske železarne imajo Udruženje jugoslovanskih železara.

Tako pri poslovnem in tehničnem sodelovanju, kot pri poslovnih združenjih, ostane samostojnost pogodbenih partnerjev, ozi. ustanoviteljev, neokrnjena.

Določeno obliko združevanja gospodarskih dejavnosti imamo tudi v gospodarskih zbornicah, vendar ta oblika ne pomeni niti poslovno-tehničnega sodelovanja, niti poslovnega združevanja podjetij, pač pa pomeni močan faktor usmerjanja gospodarstva, koordinacija posameznih panog k skupnemu cilju in podpiranje politike širše družbene skupnosti pri izva-janju gospodarskih ciljev.

c) Združevanje podjetij

Podjetja se združujejo, spajajo in pripajajo. Pojem zdu-

ženega podjetja poznamo šele od leta 1965, ko je bil sprejet temeljni zakon o podjetjih. Združeno podjetje je nov tip gospodarske organizacije, ki naj zlasti omogoči povezavo istovrstnih pa tudi različnih gospodarskih dejavnosti, istočasno pa zagotovi kolektivom organizacij v svojem sestavu samoupravljalvske pravice in organizaciji potrebno poslovno samostojnost.

Spojitev več podjetij pomeni ustanovitev novega podjetja. Vsa spojena podjetja prenehajo obstajati kot samostojne organizacije.

Različna od spojitve je pripojitev enega podjetja k drugemu. Pripojitev pomeni, da preneha tisto podjetje, ki se pripaja, medtem ko se pri podjetju, h kateremu se neko podjetje pripoji, ne spremeni ničesar razen morda organizacija podjetja in organizacija upravljanja.

2. ZDRUŽENO PODJETJE

a) Splošno

Ko razpravljamo o integraciji slovenskih železarn, največkrat slišimo pojme »spojitev«,

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV — DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV — DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV — DELO

Dve seji upravnega odbora

Upravni odbor Železarne Štore se je medtem še sestal na svoji 21. in 22. seji.

Na 21. seji, ki je bila 16. februarja 1968, je upravni odbor razpravljal o zaključnem računu, ki ga je s svojim sklepom potrdil in posredoval delavskemu svetu železarne v potrditev. V zvezi z zaključnim računom je upravni odbor potrdil tudi predloge komisije za plan, o čemer smo poročali že v prejšnji številki Štorskkega železarja.

Na tej seji je upravni odbor tudi sklenil, da se odobri službeno potovanje tov. ing. Burniku v Zahodno Nemčijo, kamor je imenovan odšel zaradi prevzema specialnega gradilja pri firmi Reininghausen. Ing. Burnik je medtem potovanje že opravil. O svojih vtisih je napisal članek, ki ga objavljamo v tej številki Štorskkega železarja.

Dobrišen del razprave je upravni odbor posvetil disciplinski problematiki podjetja. Ugotovljeno je namreč bilo, da je precejšnje število takšnih članov delovne skupnosti, ki so bili že nekajkrat predmet razprave na komisiji za kršitev delovnih dolžnosti, vsled česar

so bili predlagani za izključitev iz delovne skupnosti. Po daljši razpravi je upravni odbor sprejel sklep, da pravna služba pripravi poimenski spisek tistih članov delovne skupnosti, katere je komisija za kršitve delovnih dolžnosti predlagala posameznim DSE v postopek za izključitev iz delovne skupnosti. Pri tem je bilo poudarjeno, da naj spisek vsebuje: utemeljitev komisije, zaključke iz razprave delavskega sveta enote in tezo prekrška. Naše bralce obveščamo, da je imenovani spisek medtem že sestavljen in je bil predmet razprave 23. seje upravnega odbora, ki je bila v petek, dne 15. marca 1968. Podrobnosti o tem bomo poročali v naslednji številki Štorskkega železarja.

Ob zaključku seje je upravni odbor s svojim sklepom pooblastil stanovanjsko enoto Železarne Štore, da od 1. januarja 1968 dalje pobira od hiš, ki so v lasti in upravljanju Železarne Štore, prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Za gradbe oziroma stanovanja, ki so sicer last Železarne Štore, so pa v upravljanju stanovanjske enote Celje, pobira ta prispe-

vek stanovanjska enota za mesto Celje.

Na svoji 22. seji, ki je bila dne 1. marca 1968, je upravni odbor razpravljal predvsem o dveh pomembnih zadevah in sicer o operativnem planu proizvodnje za mesec marec ter o predlogu gospodarskega načrta podjetja za leto 1968.

Na podlagi predloga operativnega plana, ki ga je sestavila strokovna služba na običajen način, se je upravni odbor podrobno seznanil z rezultati meseca februarja, kakor tudi s predvideno proizvodnjo v mesecu marcu. Operativni plan je bil docela potrjen z izjemo jeklarne, pri kateri je bil operativni plan za mesec marec zvišan za 400 ton zaradi prestavitve predvidenih remontnih del.

Ob priliki razpravljanja o operativnem planu se je tovariš predsednik upravnega odbora zanimal, kako daleč so priprave za sestavo družbenega plana. Pojasnjeno je bilo, da je priprava gospodarskega načrta za leto 1968 v zaključni fazi, narkar se je tovariš predsednik zanimal, kdaj bo gospodarski načrt predvidoma sprejet. Po daljši razpravi je upravni odbor sklenil, da je pripraviti

predlog gospodarskega načrta za leto 1968, tako, da ga bo delavski svet podjetja sprejel najkasneje v času med 2. in 5. aprilom t. l.

V nadaljevanju seje je upravni odbor sprejel sklep, da predlaga delavskemu svetu podjetja potrditev spremembe in dopolnitve registracije poslovnega združenja SMELT. Upravni odbor omenjenega združenja je namreč sklenil razširiti svojo dejavnost, zakar pa so Združenju potrebni tozadevni sklepi posameznih delavskih svetov podjetij — soustanoviteljev Združenja. Upravni odbor Železarne Štore je predlog sklepa upravnega odbora Združenja SMELT v celoti potrdil ter ga v dokončno potrditev posredoval delavskemu svetu.

Na tej seji je upravni odbor odobril razširitev zasedbe na delovnem mestu »varilec« od 4 na 5 pod pogojem, da obratilvarne sive litine zniža zasedbo na nekem drugem delovnem mestu za 1 delavca.

Prav tako je upravni odbor na tej seji odobril izplačilo dodatka za posebne pogoje dela fekalistu in sicer 4 ND za vsak dan efektivnega opravljenega dela. Dodatek se izplača iz sredstev delovne enote uslužbenecov. Ob koncu seje se je upravni odbor seznanil s poročilom razvojnega oddelka za leto 1967 ter tega potrdil.

P. L.

»združeno podjetje«, »enotno podjetje«. Integracija slovenskih železarn pomeni bistveno spremembo v primerjavi z dosedanjjo organizacijo in upravljanjem v treh podjetjih.

Predpostavimo, da bo integracija slovenskih železarn imela za posledico združeno podjetje. Ugotovimo, kakšna bo v tem primeru organizacija združenega podjetja, organizacija upravljanja in samostojnost posameznih delovnih organizacij v sklopu združenega podjetja. Ugotovili smo že, da možnost ustanavljanja združenih podjetij pomeni možnost povezovanja istovrstnih in raznovrstnih dejavnosti. Povezovanje istovrstne proizvodnje v združeno podjetje pomeni tako imenovano horizontalno integracijo. Taka integracija bo pri slovenskih železarnah. Vertikalna integracija je tedaj, kadar se združujejo podjetja raznih panog, raznih strok, vendar takih, ki se med seboj dopolnjujejo. Vertikalna je npr. integracija železarne Skoplje s skopskim rudnikom železa. Tudi primer priključitve podjetij Agroprometa in Veležitarja k trgovskemu podjetju Merx v

Celju je vertikalna integracija, ker gre za povezavo različnih gospodarskih panog (kmetijski pridelki, predelava, prodaja).

b) Ustanovitev združenega podjetja

»Združeno podjetje nastane na podlagi pogodbe o spojitvi ali pripojitvi podjetij, ali pa na podlagi statuta in pogodb, ki jih za izvršitev statuta sklenejo s podjetjem organizacije v njegovem sestavu« (96. člen temeljnega zakona o podjetjih).

Določba temeljnega zakona o podjetjih, ki smo jo navedli, velja za primere spojitve ali pripojitve in za primere združitve podjetij.

Zato razlikujemo dvoje: 1. kadar se več samostojnih organizacij spoji v novo organizacijo, vse organizacije, ki se spojujejo, prenehajo obstojati, ustanovi se nova organizacija. Kadar se neka organizacija pripoji k drugi organizaciji, preneha tista organizacija, ki se pripoji.

Kadar neka organizacija zaradi spojitve ali pripojitve preneha, to pomeni, da preneha obstojati kot pravna oseba, njene pravice pa preidejo na

novo organizacijo oz. na organizacijo, kateri se pripaja. V obeh primerih je podjetje, ki je nastalo s spojitvijo in podjetje, h kateremu so se pripojila druga podjetja, »enotno podjetje«, kar pomeni, da enote, obrati, tovarne v njegovem sestavu nimajo navzven samostojnih pravic. 2. v združenem podjetju imajo vse organizacije v njegovem sestavu enak položaj, ki je zlasti značilen po tem, da ne obdržijo položaja samostojnega podjetja, obdržijo pa pravno osebnost, ki se odraža v pravicah in dolžnostih, določenih po pogodbi, v statutu in v zakonu. Pravna osebnost se zlasti odraža v poslovni samostojnosti organizacije v sestavu združenega podjetja. Ta se kaže v njeni pravici, da sklepa pogodbe z drugimi osebami, pri čemer nastopa organizacija v lastnem imenu in za lasten račun.

c) Akti združitve

Statut je najvažnejši akt, in je temeljni predpis združenih delovnih skupnosti združenega podjetja. Z njim se določijo zlasti oblika organizacije, pristojnosti (pravice in dolžnosti)

organizacij v sestavu združenega podjetja, zlasti pa se določi način funkcioniranja nekaterih najvažnejših služb, organizacija knjigovodstva, obračun dohodka, zbiranje skladov in uporaba skladov. Nadalje, katere splošne akte ima združeno podjetje in katere akte posamezne organizacije ter delovne enote v organizaciji. Statut vsebuje določbe o obveznih pogodbenih določilih v pogodbah, ki jih sklenejo organizacije v sestavu združenega podjetja.

Pogodba se sklene na podlagi statuta in sicer zato, da bi z njo zagotovili izvrševanje določb statuta. Pogodbo sklenejo z združenim podjetjem organizacije v njegovem sestavu. Imenujemo jo organizacijska statusna pogodba. Vsebovati pa mora določbe o pravicah organizacij v sestavu združenega podjetja, zlasti določbe o tem, da organizacije »delijo svoj dohodek, neposredno obračunavajo obveznosti do družbene skupnosti in razpolagajo s sredstvi skladov, ki se stekajo vanje iz njihovega dohodka.«

(Nadaljev. na naslednji strani)

Lani manjša proizvodnja ulitkov

Otežkočenemu plasmanu je sledilo zmanjšanje proizvodnje ulitkov v letu 1967 napram prejšnjim letom. Najbolj se padec čuti pri težjih ulitkih, ki je za 26 % nižji od leta 1965.

Kljub že tako znižani proizvodnji oziroma realizaciji so tudi zaloge močno narasle. Kakor je razvidno iz spodnje tabele se je proizvodnja po vrstah litine gibala takole:

	1965	1966	1967	Index 65 = 100 1966 1967	
Ulutki sive litine do 5 kg	52.708	45.595	44.620	86	85
Ulutki temper litine do 5 kg	8.004	8.765	8.000	109	100
Ulutki sive litine od 6 do 50 kg	75.356	78.800	71.780	104	95
Ulutki temper litine od 6 do 50 kg	1.217	1.457	1.140	120	94
Ulutki sive litine nad 50 kg	171.736	153.446	126.576	89	74
Ulutki temper litine nad 50 kg	1.021	960	1.037	94	102
Skupaj siva litina	299.800	277.805	242.976	93	81
Skupaj temper litina	10.242	11.182	10.177	109	99
Siva in temper litina skupaj	310.042	288.987	253.153	93	82
Jeklolitina skupaj	41.958	36.048	30.102	86	72

Dosežena proizvodnja ulitkov sive in temper litine je v letu 1965 dosegla višek, saj je znašala 310.042 ton, nakar je sledilo zmanjšanje v letu 1966 za 7 %, v letu 1967 pa kar za 18 %. Občutnejša razlika pa je, če primerjamo porast proizvodnje sive in temper litine kot jo pred-

videva srednjeročni plan razvoja. Po tem izračunu bi naj lanske letna proizvodnja znašala 366.000 ton, dejansko pa je bila za več kot 100.000 ton manjša.

Vzroki za tako neugodno gibanje proizvodnje in realizacije so:

1. Manjši plasman na domačem trgu zlasti pri tisti industriji, ki je proizvajalec investicijske opreme.

2. Relativno zmanjšanje izvoza, v prvi vrsti zaradi nekonkurenčnih cen ulitkov. Ta nekonkurenčnost v izvoznih cenah ulitkov nastaja zaradi:

— višje cene domačih surovin (sivo surovo železo, koks);
— relativno večjega procenta škarta v naših livarnah;

— nizke domicilne cene ulitkov na zunanjem trgu in

— zaščitnih carin, s katerimi varujejo svojo industrijo.

Ocena glede zasedbe jugoslovanskih livarn v lanskem letu je, da so delale povprečno s 70 % izkoriščenostjo kapacitet pri sivi in temper litini, pri jeklolitini pa je ta procent še celo manjši.

Zmahar Ivan

Delovno dolžnost so prekršili

V mesecu februarju 1968 se je komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri DSP petkrat sestala in obravnavala 24 primerov prijavljenih kršitev. V dveh primerih je komisija ugotovila, da niso bili podani znaki kršitve delovne dolžnosti, v štirih primerih je postopek ustavila, v dveh primerih pa je izrekla opomin kot najmilejši ukrep.

Hujše so prekršili delovno dolžnost in bili kaznovani:

— z javnim opominom:

1. ŽIBRET ANTON, iz mehanične delavnice dne 11. 12. 1967 pri delu ni nosil čevljev z jekleno kapico kot osebno zaščitno sredstvo, zaradi česar je po njegovi krivdi prišlo do delovne nezgode, ko mu je padel na nogo pokrov kanala in mu zlomil palec leve noge — javni opomin.

2. MUŽAR MIRKO, iz ekspedita, je dne 18. 1. 1968 zvečer z

namenom tatvine odnesel iz podjetja 6 m dolgo colsko železno cev teže 15 kg, ki mu jo je uslužbenec LM na cesti pri šamotarni odvezal ter vrnil v železarno — javni opomin.

3. PILKO ANTON, iz valjarne, je dne 12. 2. 1968 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

4. KORES LEOPOLD, iz valjarne, je dne 26. 1. 1968 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

(Nadaljevanje na strani 10)

Seveda so akti statut in pogodba ter drugi akti v združenem podjetju lahko le posledica uspešnega referenduma, na katerem se večina članov delovnih skupnosti vseh organizacij izjavi za združitev.

č) Organi upravljanja v združenem podjetju in v posameznih organizacijah v njegovem sestavu

Ugotovili smo, da je združeno podjetje skupnost več organizacij, ki so se združile. Ta skupnost organizacij je v resnici enotno podjetje. Zlasti se enotnost podjetja manifestira z enotnim planom, enotno poslovno, finančno in kadrovsko politiko. Podjetje ima sklade, ki jih enotno uporablja. Ima enotne splošne akte, če je tako določeno v statutu. Posebno pa se enotnost podjetja manifestira tudi v organih upravljanja. Združeno podjetje ima delavski svet, ki je voljen v vseh kolektivnih organizacijah združenega podjetja. Če je tako določeno v splošnem aktu združenega podjetja, se lahko tudi upravni odbor voli na enak način kot delavski svet. Združeno podjetje ima direktorje.

Organi upravljanja v posameznih organizacijah združene

ga podjetja pa so delavski svet in direktor.

Če tako določa splošni akt organizacije, ima organizacija tudi upravni odbor, vendar, upravni odbor ni obvezen organ. Organizacija ima lahko tudi druge organe upravljanja. S temi »drugimi« organizacijami so mišljeni delavski svet, enot, obratni delavski svet in pomožni ter strokovni organi (odbori in komisije).

Pristojnosti in razmerja organov upravljanja se določijo v statutu podjetja in v ostalih splošnih aktih. Mnoge pristojnosti že ureja temeljni zakon o podjetjih.

Razmerja med direktorjem združenega podjetja in direktorji organizacij v njegovem sestavu so prav tako določena v statutu. Direktor organizacije v sestavu podjetja ima v »svoji« organizaciji pravice in dolžnosti, ki jih ima direktor podjetja. Po predpostavki, da bo po integraciji slovensko železarsko podjetje imelo status združenega podjetja, bi organizacija upravljanja izgledala takole:

Slovenske železarne (združeno podjetje):

1. delavski svet (centralni)
2. upravni odbor

3. direktor

Organizacija Železarne Store:

1. delavski svet tovarne, oziroma organizacije in v njegovem sestavu odbori in komisije;

2. delavski sveti enot, ali obratni delavski sveti in v njihovem sestavu komisije;

3. direktor

Organizacija Železarna Ravne isto; organizacija Železarna Jesenice isto.

Iz navedenega sledi, da je organizacija upravljanja tristo-penjska: delavski sveti enot, delavski sveti tovarn oz. organizacij in delavski svet podjetja.

3. SPOJITEV PODJETIJ
(FUZIJA)

Spojitev in pripojitev smo na kratko opisali že pod 2. b. Ugotovili smo, da vsa podjetja, ki se spojujejo, prenehajo. Iz spojenih podjetij se ustanovi novo podjetje. Če gre za spojitev podjetij, ne moremo več govoriti o posameznih organizacijah, marveč samo o podjetju. Spojene organizacije (podjetja) imajo lahko status tovarn, obratov, delovnih enot ali oddelkov. Organizacija upravljanja bi bila v primeru spojitve

treh slovenskih železarn naslednja:

1. — centralni delavski svet z upravnim odborom;

2. — delavski svet posamezne tovarne ter njegovi pomožni organi (odbori, komisije);

3. — delavski sveti enot (v primeru večje decentralizacije samoupravljanja);

4. — direktor podjetja.

Vodilni delavci na čelu posameznih tovarn v tem primeru nimajo status direktorja, marveč status obratovodje, čeprav bi jih lahko imenovali direktorje. Status teh vodilnih delavcev je v tem primeru bistveno drugačen od statusa direktorja organizacije v združenem podjetju.

Vidimo, da je organizacija upravljanja tudi v tem primeru tristo-penjska, saj imamo tri vrste delavskih svetov. Ugotoviti moramo še naslednjo bistveno razliko: podjetje nastopa navzven enotno in ne po svojih organizacijah, kakor je to pri združenem podjetju. To pomeni, da celotno podjetje nastopa navzven v svojem imenu in za svoj račun, kar je pri združenem podjetju pravica vsake organizacije v njegovem sestavu.

POGLED NA ZAJ

KRATEK PREGLED DELA DSP IN UO V PRETEKLEM OBDOBJU

Pred nami so volitve v organe samoupravljanja. Prav je, da se ob tej priliki ozremo nazaj in pogledamo, kakšno je bilo delo naših najvišjih samoupravnih organov v preteklem letu, delavskega sveta podjetja in upravnega odbora, in s tem vsaj okvirno seznanimo naše člane delovne skupnosti z delom njihovih predstavnikov, ki so jih v preteklem in predpreteklem letu izvolili.

DELO DELAVSKEGA SVETA PODJETJA

Politika delavskega sveta podjetja in njegove odločitve so bile v preteklem letu večinoma nadaljevanje politike in dela v reformnih pogojih gospodarjenja tako, kot je bilo začrtano v predhodnih dveh letih. Tako so bile odločitve v zvezi z rekonstrukcijo podjetja le nadaljevanje že prej sprejetih tozadevnih sklepov, ki so imeli za cilj, čimprej doseči tisto razvojno stopnjo v podjetju, ki jo današnji tržni pogoji od nas terjajo.

Drugo pomembno področje, s katerim se je delavski svet ukvarjal v pretekli mandatu, dobi je bilo poslovno sodelovanje in integracija železarn.

Prav tako pomembni so bili sklepi DSP v zvezi s prilagajanjem sposobnosti podjetja in njegovih kapacitet zahtevam tržišča, ki se nanašajo na gospodarski plan za leto 1967. Ti sklepi so prinesli vrsto ukrepov za racionalizacijo dela in poslovanja. Zlasti se ti sklepi nanašajo na izboljšavo organizacije dela in na iskanje notranjih rezerv. S sprejetjem letnega gospodarskega načrta je DSP sprejel tudi konkretne ukrepe za doseg racionalnega dela. To so ukrepi za zniževanje stroškov na vseh področjih, ki so že v letu 1967 rodili uspeh.

Tudi na področju delitve dohodka je bilo v preteklem letu več razprav na delavskem svetu podjetja, zlasti še v zvezi z decentralizacijo dohodka. Te razprave so nakazale potrebo po nadaljnjem izpopolnjevanju sistema delitve s tendenco, da delitev dohodka preide na delovne enote.

Ti zaključki so sledili neposredno posvetovanju v okviru jugoslovanskih železarn in razpravam v družbeno-političnih organizacijah.

Zelo važno področje dela DSP je bilo v zvezi z gospo-

darskim planom, ki je bil sprejet na 3. zasedanju. V zvezi s planom so bili sprejeti važni sklepi o zniževanju stroškov. Pri tem je šlo predvsem za stroške upravno prodajne režije, administrativne stroške, stroške mehanografije itd. Delavski svet je na enem izmed zasedanj tudi preverjal izvršitev teh sklepov, pri čemer je bilo ugotovljeno, da so se stroški dejansko znižali, s čimer je bil dosežen uspeh. V zvezi s planom in temi sklepi je tudi komisija za plan opravila pomembno delo, saj je podrobno analizirala gospodarski plan — komisija je za analiziranje plana kar osemkrat zasedala — in predlagala ustrezne predloge. Nadaljnji pomembni sklepi DSP v zvezi z gospodarskim planom so bili tudi na področju zaposlovanja. Tu imamo sklep o izdelavi normativov na število zaposlenih o posameznih obratih in službah, prav tako pa tudi sklep v zvezi z zaposlovanjem invalidnih oseb.

Delavski svet podjetja je razpravljal tudi o kadrovskih vprašanjih in potrdil sklepe upravnega odbora v zvezi z zaposlovanjem. Prav tako je odločil o zaposlovanju študentov. Ti sklepi DSP so bili takrat potrebni zaradi nastale gospodarske situacije. Ugotavljamo, da so že rodili uspeh: z naravno fluktuacijo se je zmanjšalo število zaposlenih, uspeh pa je tudi racionalnejšem razporejanju delavcev.

Na 6. zasedanju je DSP razpravljal o pripravah na integracijo slovenskih železarn in sklenil, da se pripravijo študije za integracijo in imenoval tozadevne organe, odgovorne za izvedbo tega sklepa.

Sklep DSP o tem, da je potrebno normirati vse stroške in ugotoviti standardne stroške na enoto proizvoda, nakazuje težnjo po kompleksni ureditvi problema stroškov.

Važno področje odločitve DSP je bila normativna situacija v podjetju. Preteklo leto je delavski svet podjetja sprejel vse važnejše splošne akte. Lahko trdimo, da je normativna situacija urejena, z izjemo pravilnika o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke, ki zahteva spremembe. Tako je delavski svet podjetja poleg Statuta v tem letu sprejel še pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o varstvu pri delu, pravilnik o stanovanjski enoti, pravilnik o nadomestilu

osebnega dohodka do 30 dni bolezni, kakor tudi več sprememb splošnih aktov, in sicer: pravilnika o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke, pravilnika o izobraževanju, pravilnika o kreditiranju individualne gradnje, pravilnika o delovnih razmerjih in pravilnik o povračilu stroškov za prevoz na delo in z dela.

V zvezi z normativno situacijo v podjetju je zlasti potrebno omeniti važne splošne akte kot sta Pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o varstvu pri delu. S tema aktoma je bilo urejeno najvažnejše področje medsebojnih razmerij pri delu samem, kakor tudi v zvezi z varstvom pri delu.

Z urejevanjem notranjih razmerij je DSP tudi na področju

skupne potrošnje in standarda sprejel več sprememb in dopolnitev. Tu imamo pravilnik o stanovanjski enoti, pravilnik o razdeljevanju stanovanj, pravilnik o nadomestilu OD do 30 dni bolezni, pravilnik o kreditih za kreditiranje individualne izgradnje itd.

V preteklem letu je delavski svet podjetja razpravljal o proizvodnji in realizaciji, produktivnosti dela, investicijah in rekonstrukciji železarne, kooperaciji in poslovnem sodelovanju, delitvi dohodka in osebne dohodka, sistemizaciji delovnih mest in kadrovski problematiki na splošno, standardu, varstvu pri delu in splošnih aktih ter drugih zadevah.

DELO UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor kot izvršilni organ delavskega sveta podjetja je izvrševal politiko tega organa in vodil poslovno politiko podjetja v skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi s Statutom podjetja in poslovnikom. Važnejše odločitve upravnega odbora se nanašajo na iskanje rešitev v zvezi z novimi pogoji gospodarjenja. S tem v zvezi je upravni odbor razpravljal o analizah tržišča, o zasedenosti kapacitet podjetja in to z vidika tehnološke zasedenosti z delovno silo ter v zvezi s tem sprejel ustrezne ukrepe. Važne so odločitve upravnega odbora o operativnem planiranju, ki so imele za cilj usposobiti operativno planiranje za prilagoditev gibanju gospodarstva.

Važen sklep upravnega odbora je bil sklep kadrovski politiki in sicer v zvezi z narav-

no fluktuacijo. S tem sklepom so bili do konca leta 1967 že vidni rezultati, saj se je delež delovne sile zmanjšal. Nadaljnje delo in odločitve upravnega odbora so še v zvezi s splošnimi akti, z delitvijo osebne dohodka na realizacijo in plačano realizacijo. Važni so sklepi o rekonstrukciji tovarne.

Upravni odbor je nadalje še obravnaval: operativno planiranje, predloge splošnih aktov, gospodarski plan, investicije, združevanje enot, reorganizacijo, stroške poslovanja, delitev dohodka in sredstev skupne porabe, gibanje zalog, analizo režijskih stroškov primerjano z drugimi podjetji, izgradnjo novih obratov, organizacijske spremembe, analizo tržišča, nagrajevanje tehničnih izboljšav, inventurne elaboracije in varstvo invalidov.

J. V.

Z IZLETNIKOM NA GRAŠKI VELESEJEM

Od 27. aprila do 5. maja 1968 bo v Gradcu tradicionalni sejem, ki je med najbolj znanimi v Srednji Evropi. Na sejmu je vedno veliko raznovrstne strojne opreme. Tako je veliko gradbenih, kmetijskih, gozdarskih in tudi gospodinj-skih strojev. Na sejmu je izredno veliko pohištva, raznega blaga in še bi lahko naštevali. Tako je na sejmu res za vsakogar nekaj.

»Izletnik« bo letos organiziral v večini dni prevoze in izlete na ta sejem, skupine pa si bodo lahko ogledale razne zgodovinske in kulturne spomenike. Cena je enotna 45,00 ND s svojim potnim listom. Vsi tisti na skupinski potni list pa bodo morali nekaj doplačati.

NEZGODE PRI DELU

V mesecu februarju je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Jeklarna	1
Livarna valjev	1
Livarna sive litine	1
Šamotarna	1
Energetski obrat	1
Promet	1
Ekspedit	2
Skupaj:	8

Brez nezgode pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki:

Elektroplavž
Valjarna
Modelna mizarna

Obdelovalnica valjev

Mehanična delavnica

Elektroobrat

Gradbeni oddelek

Razvojni oddelek

OTK

Komunalni oddelek

ostalo.

Na poti na delo sta bili pri-

javljeni dve nezgodi:

1 iz valjarne in 1 iz uprave.

Pri delu so se poškodovali:

JEKLARNA:

PASCINSKI ALOJZ. Med drobljenjem opeke je z roko segel v drobilec, da bi med ob-

ratovanjem prestavil opeko, ki je stala ob strani. Pri tem ga je stisnilo za sredinec na desni roki.

LIVARNA VALJEV:

KOVAČ ALOJZ je odpiral prehodno odprtino plamenične peči. Cep je nenadoma izletel, tekoče železo pa ga je obrizgalo in opeklo po obrazu in desni roki.

LIVARNA SIVE LITINE:

PINTAR STANKO je z rokami spravljal pesek iz mešalnega korita. Strojniki je pognal mešalna polža, da bi spravila še preostali pesek iz dna korita. Pri tem je bil pokrov mešalca odprt, Pintar je z rokami spravljal pesek v voziček in sta mu mešalna polža stisnila prste na desni roki. Varnostno stikalo na stroju je bilo podlo-

ŠAMOTARNA:

MEDVED IVAN je odpiral vrata, da bi lahko zapeljali prekucnik k sušilnemu bobnu. Pri tem je neprevidno stopil med prekucnik in podboje vrat kjer ga je stisnilo.

ENERGETSKI OBRAT:

HLADNIK JAKOB. Pri popravilu ventila je strojniki pozabil predhodno izpustiti zrak iz cevi. Ko sta s praktikantom odvila vijake na pokrovu ventila je zrak, ki je bil v cevi pod pritiskom, vrgl pokrov ventila Hladniku v obraz!

PROMET:

LABOHAR ALOJZ. Med premikom z ozkotirno lokomotivo je stal na prvem prekucniku. Prekucnik je med vožnjo iztiral, premikač je padel na tir in se udaril na levo koleno.

EKSPEDIT IN SKLADIŠČA:

MIRT JOZE. Pri razkladanju relejne omare iz vagona na rampo, se je omara zvrnila nazaj na vagon. Imenovani se ni mogel pravočasno umakniti in mu je omara stisnila desno nogo pod koleno.

GRADIĆ ANTON. Pri zapečanju ingotov z verigo je veriga zdrsnila in udarila ob druge ingote. Takrat mu je priletel tujek v levo oko.

Na poti na delo sta se poškodovala:

POGELJSEK ANTON iz valjarne. Na poti na delo mu je na železniški postaji padel ogorak od lokomotive v levo oko.

ŠTOR ANGELA iz ekonomske analize je na poledeneli poti padla in si poškodovala levo nogo pod koleno.

Primerjava števila nezgod v mesecu februarju v zadnjih petih letih:

ženo, kar je omogočalo zagon stroja tudi pri odprtem pokrovu.

Leto	1963	1964	1965	1966	1967	1968
Nezgode pri delu		15	16	21	14	8
Nezgode na poti		2	2	—	2	2

Varnostne naprave na strojih in napravah, ki so vgrajene v strojih, ali pa dodatno napravljen, so nekaterim delavcem odveč in če se le da, jih poizkušajo pokvariti, odstraniti ali pa dokazati, da se z varnostnimi napravami ne da delati, da jih ovirajo itd. Če se le pokaže priložnost ob kakšnih popravilih, se varnostna naprava odstrani in se pozneje izgubi.

Konstrukcija varnostne naprave ni enostavna. Načeloma mora varnostna naprava izpolnjevati osnovne zahteve: preprečiti mora dostop telesa ali dela telesa v nevarno območje med obratovanjem, pri delu pa ne sme biti v oviro. Včasih se to ne da popolnoma izvesti, ter kakšen delovni poseg zaradi varnostne naprave nekoliko dalj časa traja, vendar gre največkrat za nekaj sekund ali pol minute, kar je v primerjavi s posledicami ob nezgodi ne predstavlja nobene izgube.

Za poškodovan stroj vedno odgovarja tudi delavec, ki je na njem delal. Izgubljen varnostne naprave pa celo delovodje ne pogrešijo, kaj še, da bi kdo odgovarjal za to, če je varnostno napravo poškodoval ali odstranil.

Neuporaba varnostne naprave, ki je na stroju potrebna, spada med kršitve delovne dolžnosti, in bi morali kršitelje dosledno obravnavati tako, kot predpisuje pravilnik o varstvu pri delu in pravilnik o delovnih razmerjih.

V lanskem letu je uspešno zaključilo tečaj o varstvu pri delu skoraj 100 vodilnih strokovnih delavcev. Seznanili so se z varnostnimi predpisi, svojimi pravicami in dolžnostmi. Pri delu pa tega pridobljenega znanja ne uveljavljajo v polni meri. Za zmanjšanje števila nezgod in bolj strokovno opravljanje dela pa je potrebna njihova popolna angažiranost.

Služba varstva pri delu

Delovno dolžnost so prekršili

(Nadaljevanje s strani 8)

5. ZABERL SILVESTER, iz prometa, je dne 27. 11. 1967 prišel na delo šele ob 10.30 in to v vinjenem stanju, tako da ima za ta dan neopravičen izostanek z dela — javni opomin.

6. RECKO VIKTOR, iz prometa, je dne 31. 1. 1968 dopoldne pustil raztirniki na tiru ž-7 pred jeklarno odprt ter s tem kršil predpise o varstvu pri delu, ker je opustil zavarovanje cestnega prehoda nižje ležečih tirov pred utekom vozil — javni opomin.

7. KLAKOČAR SRECKO, iz prometa, se je dne 12. 2. 1968 za pol ure popolnoma neopravičeno odstranil z lokomotive, čeprav bi moral za vsako odsotnost zahtevati dovoljenje nadpremikača in ne samo strojevodje — javni opomin.

8. ZUPANC IVAN, iz prometa, se je uprl navodilu obratovodje v tem, da se električna svetilka za zavarovanje cestnih prehodov nahaja na lokomotivi in se ob vsakem prehodu čez cesto vzame iz lokomotive in kasneje vrne nazaj — javni opomin.

9. DOBERSEK Franca IVAN, iz elektroplavža, je dne 21. 1. 1968 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

10. KOK VIKTOR, iz šamotarne, je dne 3. 12. 1967 skrajno malomarno opravljal svoje delo, na opozorilo delovodje pa se je neprimerno obnašal ter mu celo grozil, navsezadnje pa je zapustil delovno mesto in odšel domov. Čez nekaj dni ga je delovodja zalotil, ko je spal na delovnem mestu in svojega dela ni v celoti opravil — javni opomin.

— z zadnjim javnim opominom:

11. ČANZEK JOŽE, iz valjarne, je dne 12. 12. 1967 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

12. GAJSEK MARTIN, iz ekspedita, je dne 28. 11. 1967 pri odpremi vagonov pošilk iz malomarnosti zamenjal naslove

postaje tako, da je vagon naložen s paličnim železom za Novi Sad poslal v Vinkovce, vagon, ki je bil namenjen v Vinkovce pa v Novi Sad, zaradi česar so nastali večji stroški — zadnji javni opomin.

13. GORJUP PAVEL, iz ekspedita, je dne 30. 1. 1968 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

14. UZMAH FRANC, iz prometa, je konec januarja 1968 izven rednega delovnega časa izšel v kurilnici železno ograjo za stopnice v težini ca. 30 kg iz materiala, ki si ga je sam nabral na delovišču Store II in jo v nočnem času hotel odpeljati domov, kar pa mu je preprečil čuvaj Store II, ki je kontroliral sumljivi tovornjak — zadnji javni opomin.

15. ROT STANKO, iz prometa, je dne 31. 1. 1968 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

16. AJLEC IVAN, iz mehanične delavnice in

17. KOREN KARL ml., iz mehanične delavnice, sta se dne 21. 12. 1967 brez pravega vzroka sporekla in zmerjala z neprimernimi izrazi, navsezadnje pa sta se stepla, pri čemer je Ajlec tako močno udaril z gumijasto cevjo Korena, da je leta moral za nekaj dni v bolnišnico — zadnji javni opomin.

V postopek za izključitev na DSE je bil predlagan:

18. KOVAČIČ ALBIN, iz valjarne, ker je dne 8. 12. 1967 ponovno neopravičeno izostal z dela, čeprav mu je bil predtem že dvakrat izrečen ukrep zadnjega javnega opomina zaradi neopravičene odsotnosti z dela oziroma prihoda na delo v vinjenem stanju.

DSE valjarna, ki je sklepal o izključitvi, se je izrekel za to, da Kovačič Albin zaenkrat še ostane v podjetju, ker je dejanje obžaloval in zagotovil DSE, da bo spremenil svoj odnos do dela. Izrečen mu je bil tako že tretjič — zadnji javni opomin.

Iz pisarne pravne službe

OKNO
V SVET

Pogled v moderno livarno

SPECIALIZACIJA PROIZVODNJE V ŽELEZARNI KONCERNA »BUDERUS« V WELTZARJU (ZAHODNA NEMCIJA)

Konec meseca februarja letos sem si ob priliki prevzema specialnega grodlja za izdelavo nodularne litine za našo livarno ogledal nekatere obrate železarne koncerna »Buderus« v Wetzlarju, v Zahodni Nemčiji.

Zaradi nekaterih tehnoloških zanimivosti, predvsem pa zaradi njihove moderne proizvodne orientacije je prav, da napišemo nekaj besed o tej zanimivi železarni, ki je pravzaprav le velika livarna s svojo surovinsko bazo.

ga grodlja so izključno uvožene rude, za hematitne in livarske grodlje pa dodajajo rudo iz domačih rudnikov, ki vsebuje višji fosfor ter le 33 — 41 % Fe. Uvožene rude so zelo bogate na železu, zelo revne pa na manganu, fosforju in žveplu, zato je tudi možno, z njihovo uporabo izdelati v plavžu grodlje z zelo nizko vsebnostjo teh elementov (Mn pod 0,10 %, P pod 0,050 % in S pod 0,010 %). Uvožene rude so iz Braziliije (68 % Fe), Kanade (66 % Fe), švedski

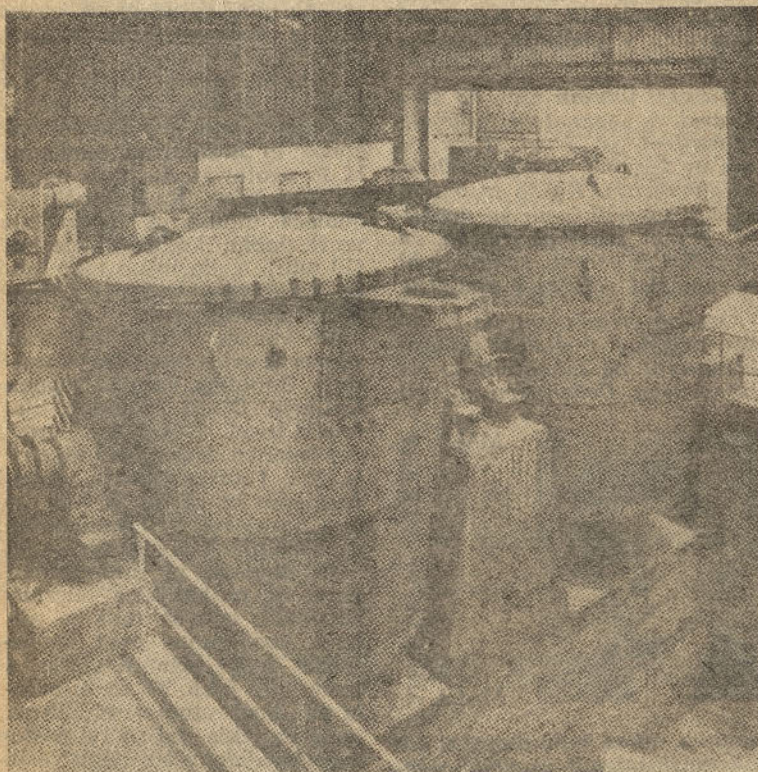
prodajo pa se razliva na dvolijskem mehaniziranim razlivalnem stroju. Za potrebe domače livarne izdelani specialni grodelj ima nekoliko višji Mn (0,2 — 0,3 %) ter tudi S (do 0,020 %), ki ga nato po potrebi odžveplajo v stresalni ponovci.

Za kemično analizo se pri razlivalnem stroju vzamejo probe in sicer za vsako ponovco po tri (na začetku razlivanja, v sredini in ob koncu razlivanja). Vsaka proba se posebej analizira na vseh pet osnovnih elementov, sredi razlivanja pa se vzame še posebna proba za določitev oligoelementov na spektrometru ali spektrografu, ali tudi na klasičen kemični način. Analize so izredno hitre, saj vsebnost Si in Mn dobijo na plavžu še v času, ko teče grodelj ob prehodu v posamezno ponovco, da je možno izvršiti zaželeno korekturo.

V livarnah, kjer so glavni proizvodi: centrifugalno lite cevi (od tega 50 % nodularnih), radiatorji, različni kotli ter strojna nodularna litina za avtomobilsko industrijo, je posebej zanimiv nov obrat talilnih agregatov. Ta obrat so pričeli graditi v maju 1966, 12. decembra istega leta, torej po sedmih mesecih, pa je že stekla prva proizvodnja iz novih peči. S tre-

9.000 — 11.000 ton ulitkov). Vložek za peči sestoji iz 80 % tekočega grodlja in 20 % jeklenih odpadkov, povratnega materiala in legirnih dodatkov.

Ker dela livarna normalno v dveh izmenah, plavži pa seveda v treh, se preko noči zbira grodelj v dveh 100-tonskih mešalcih posebne izvedbe. To sta normalni pokriti in nagibni ponovci, znotraj izidani s šamotno opeko ter naphano ognjestalno maso, podobno kot jo uporabljamo pri kupolkah. Ta naphana obloga zdrži 20.000 ton grodlja. Mešalca normalno ne kurijo, le v primeru, ko sta prazna oz. če je v njih le manjša količina grodlja. Pri normalnem obratovanju, ko sta mešalca normalno napolnjena, pa je padec temperature tako majhen, da kurjenje ni potrebno. Grodelj se iz mešalcev uliva bodisi direktno v indukcijske peči, ali pa se predhodno še obdelja (odžvepla s kalcijevim karbidom) v 10-tonski stresalni ponovci in nato ulije v indukcijske peči. Za centrifugalno lite nodularne cevi se grodelj odžvepla v stresalni ponovci pod 0,010 % S, za strojno nodularno litino pa tudi ipod 0,005 % S. Temperatura železa pri izlivanju iz indukcijskih peči je okrog 1500 ° C. Transport teko-

Pogled na oba 100-tonska mešalca za zbiranje tekočega grodlja

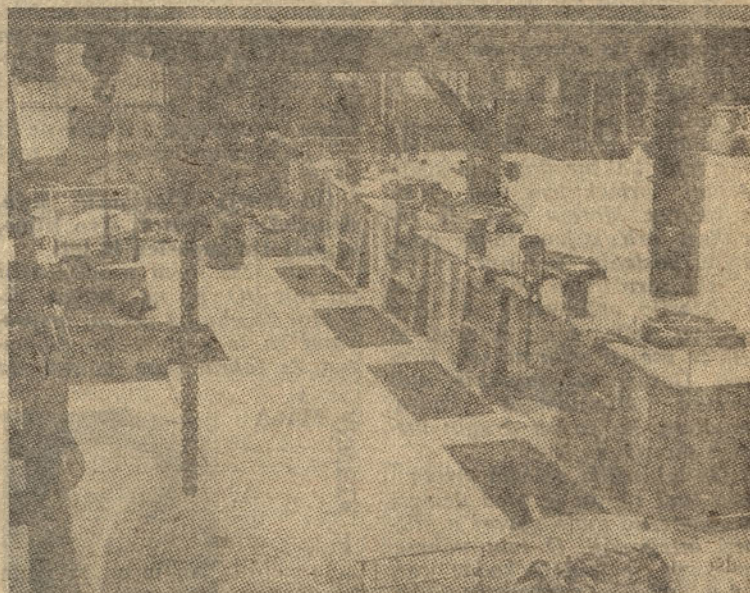
Železarna v Wetzlarju, imenovana »Hessische Berg- und Hüttenwerke Wetzlar«, je le del velikega koncerna »Buderus«, ki zaposluje okoli 15.000 ljudi. Osnovni obrati v Wetzlarju so obrat plavžev z aglomeracijo, več livarn ter cementarna, ki uporablja domače žilindre.

Obrat plavžev sestoji iz treh klasičnih plavžev, od katerih pa obratujeta le dva. Skupna mesečna kapaciteta obeh plavžev znaša okoli 25.000 ton hematitnega, livarskega in specialnega grodlja, dejanska proizvodnja pa je 22.000 ton na mesec, kar je odvisno od domačih potreb in naročil. Plavža obratujeta torej z manj kot 90 % izkoristkom koledarskega časa, kar izvajajo tako, da enega izmed obeh plavžev ob sobotah in nedeljah slepo kurijo. Surovinska baza za proizvodnjo specialne-

magnetiti (66 % Fe) ter prav tako bogate afriške rude. V vsipu plavžev uporabljajo 60 — 80 % sintra, ki ga proizvajajo na 5 sinternih ponvah tipa Grenewalt, površine po 7 m².

Specialni grodelj za nodularno litino, katerega tehnologijo so razvili v zadnjih dveh letih, izdelujejo le v plavžu samem ter izven plavža ne višijo nikakršne obdelave grodlja, razen dodajanja FeSi in FeMn za korekturo analiz, ker kupei zahtevajo zelo ozke tolerance.

Prebod na plavžu je vsake 4 ure, na en prebod pa izteče 60 do 80 ton grodlja, ki teče preko sifona najprej v eno, nato pa v drugo 40-tonsko ponovco. Polovico grodlja uporabijo v lastnih livarnah, polovico ga pa prodajo. Grodelj za livarne se transportira po železnici do mešalcev v livarno, grodelj za

Indukcijske peči v livarni s stresalno ponovco. Talilna skupina peči v livarni sestoji iz petih indukcijskih peči, stresalne ponovce in dveh mešalcev za zbiranje tekočega grodlja

mi indukcijskimi pečmi po 20 ton ter dvema po 13 ton in skupno instalirano močjo 15.400 kW je ta talilna grupa največja v Evropi. Vseh 5 indukcijskih peči lahko mesečno pretali oz. pregreje 12.000 ton železa (redna mesečna proizvodnja znaša

če litine do posameznih livarn se vrši po tirih. Indukcijske peči so opremljene z instrumenti za merjenje temperature, z elektronskimi tehtnicami na žerjavih ter povezane s cevno pošto z laboratorijem. Za sporočanje (Nadaljevanje na strani 13)

Mala anketa — Mala anketa

Kaj mislijo naši delavci o bližnji integraciji

O integraciji se danes povsod mnogo govori. Tudi pri nas se širijo razne govorice, misli in ugibanja. Nanjo gleda vsak iz svojega zornega kota in s svojimi očmi. Odločili smo se za malo anketo, da bi spoznali, kaj si naši delavci pod integracijo predstavljajo in kaj od nje pričakujejo.

VPRAŠANJE: Kdaj ste prvič slišali o integraciji slovenskih železarn in kako si to reč predstavljate? Kakšno obliko združitve si zamišljate ter kakšne dobre in slabe strani si od tega obetate z ozirom na podjetje kot celoto in enoto, v kateri delate?

Odgovarja Valant Mirko, tehalec v valjarni, v podjetju zaposlen 9 let:

MALA ANKETA — VLAANKETA

Spominjam se, da sem o integraciji slišal prvič iz radia in televizije. Ta novica me je prijetno presenetila, saj sem v tem takoj videl nek izhod iz sedanje situacije, ki ni ravno zavidanja vredna. Vprašujete me tudi, kakšne dobre in slabe strani pričakujem od take združitve. Moram reči, da zaenkrat pričakujem samo pozitivne posledice kot npr. če bo s tako združitvijo prišlo do specializacije proizvodov se bodo gotovo našle skrite rezerve, ki jih že vse od reje sem išče. Gotovo je marsikje tudi preveč strokovnega kadra, medtem, ko ga na drugih mestih skoraj ni.

Ob tej priliki moram pripomniti tudi to, da se med delavci sorazmerno malo govori o bližnji integraciji. O tem nanese pogovor le tedaj, kadar razpravljamo o vrednosti točke. Lahko bi rekel, da se povsod drugje več govori o integraciji kot pa v podjetju samem in tako vedo drugje več o tej stvari kot pa mi, ki v podjetju delamo in ki bi morali imeti največji interes.

Odgovarja: Kljakovič Ratomir, vodja obračunske službe, v podjetju zaposlen 10 let:

O tem vprašanju bi se dalo povedati marsikaj. Osebnost sem si takoj, ko sem prišel do za-

ključka, da je integracija določena ekonomska nužnost, predstavlja tako podjetje, ki bo kos vsem zahtevam gospodarskega življenja v današnjih pogojih.

MALA ANKETA — VLAANKETA

Pričakujem veliko. Predvsem pa cenejšo lastno ceno izdelkov in večjo uveljavitev na trgu. Tako podjetje bo moralo uspešno konkurirati na domačem in tujem trgu. Pričakujem tudi selekcijo proizvodnega programa in pravilno delitev dela.

Glede na delo v mojem oddelku pa pričakujem, s pomočjo IBM sistema, modernizacijo obdelave podatkov, predvsem stroškov proizvodnje, osebnih dohodkov in rezultatov poslovanja, kar je zelo važno za vsakokratne poslovne odločitve.

Integracijo pričakujem z nestrpnostjo in optimizmom. Slabih strani ne vidim. Sicer pa slabše niti ne more biti, temveč je lahko le bolje. Prav bi tudi bilo, da aparat skupnih služb združenega podjetja ne bi bil predimenzioniran in s tem predrag.

Odgovarja Florjančič Jože, delovodja v livarni sive litine, v podjetju zaposlen 16 let:

Prvič sem slišal o integraciji na seji UO, ko nas je tov. direktor seznanil s prvimi pripravami za to pomembno odločitev. Že takrat sem spoznal, da

MALA ANKETA — VLAANKETA

je taka odločitev prava rešilna bilka v trenutno težkem položaju, v katerem se nahajamo.

Glede na postavljeno vprašanje lahko nakažem tudi pozitivne posledice take združitve za enoto v kateri delam. Mislim namreč, da bo livarna sive litine s tako združitvijo imela

več dela. Seveda je predpogoj vsemu dokončna izgraditev novih objektov in pravilna delitev dela. Mi bomo tako naše izdelke pošiljali v Ravne in na Jesenice, ki so do sedaj naročevali tudi drugod in ne samo pri nas. Nehote mi pride pred oči slika dveh kmetij, ki se zlijeta v eno pri čemer ima ena boljše zemljo druga pa boljše stroje za obdelovanje...

Odgovarja Samec Franc, strojni mehanik v mehanični delavnici, v podjetju zaposlen 15 let:

Najprej moram reči, da smo delavci o vsem tem premalo seznanjeni, po drugi strani pa niti ne kažemo posebno velikega zanimanja. Ko se je o tem začelo govoriti, smo še debatirali o tem, sedaj pa izgleda, da je večini že vseeno, samo, da bi se izboljšal položaj v podjetju.

Osebnost pričakujem, da bo tako orjaško podjetje odličen konkurent na domačem in na tujem trgu. Delavce pa najbolj

MALA ANKETA — VLAANKETA

zanima, ali se bodo dohodki delili po doseženih uspehih posamezne tovarne, ali pa bodo povprečni za celo združeno podjetje. Bojim se, da bodo v tem pogledu večna nesoglasja.

Negativne posledice take združitve bi bilo pričakovati, če delitev dela ne bo pravilno opravljena. Sicer bi pa bilo v nasprotju z vsemi ekonomskimi zakoni, da bi tiste tovarne, ki bodo dobro »vozile«, krile izgube nerentabilnih obratov ali cele tovarne.

Seveda je to le golo razmišljanje in o vsem tem ne vemo nič določenega, kot sem že omenil. Poskusiti je treba vse, kar utegne imeti ugodne posledice. Mislim pa, da, kakor se bomo z referendumom odločili za združitve, tako si bomo morali zadržati pravico, da se bomo z referendumom odločili tudi za odcepitve, če se bo pokazalo, da se pričakovanja niso uresničila.

M-M

Vagone bo proizvajala naša industrija

Po večmesečni razpravi je bila konec meseca januarja podpisana pogodba med železniško transportnim podjetjem Zagreb in grupo domačih proizvajalcev vagonov o proizvodnji in dobavi 1.600 tovornih vagonov v vrednosti 220 milij. N-din. Po pogodbi bo dobava prvih vagonov sledila v naslednjih mesecih, celotna količina pa najpозneje do konca leta 1969.

S sklenitvijo te pogodbe je domača industrija dobila iste pogoje, kot so jih nudili inozemski partnerji. Eden od osnovnih elementov je bil kreditiranje kupcev, kajti domači proizvajalci vagonov niso bili v stanju nuditi kredite. Ta problem je sedaj rešen s sodelovanjem med proizvajalci vagonov in nekaterimi bankami, ki so ugotovile, da je ta naložba rentabilna. Na ta način je domača industrija železniških vozil dobila kredit v znesku 170 milij. N-din in bo tako lahko kreditirala železniško transportno podjetje.

Te vagone bodo izdelovali »Boris Kidrič« Maribor, »Bratstvo«, Subotica, Fabrika vagona Kraljevo, Djuro Djaković, Slavovski Brod, »Goša«, Smederevska Palanka, Mašinska industrija, Niš, Fabrika šinskih vozila, Zrenjanin in »Vaso Miskin Crni«, Sarajevo. V kreditiranju pa sodeluje 9 poslovnih bank.

Ta dogovor ni interesanten samo za proizvajalce železniških vozil, temveč tudi za njihove kooperante, med katere spada tudi naše podjetje z vzmetnimi jekli. To se že odraža pri konkretnih naročilih za vzmetna jekla, saj so vsi našti proizvajalci železniških vozil, tudi potrošniki naših vzmetnih jekel. V letošnjem letu že običajno večja naročila pri potniških in tovornih vagonih, medtem ko so slabi izgledi pri naročilu motornih in električnih železniških lokomotiv.

Iz javnih statističnih podatkov se vidi, da je v letu 1967 v odnosu do leta 1966 bila manjša realizacija kot sledi:

	1966	1967	Indeks
Motorne in elektrolokomotive			
ton	1.354	1.163	86
kom.	84	45	53
Potniški in poštarski vagoni			
ton	6.688	3.932	58
kom.	4.242	116	3
Tovorni in ostali spec. vagoni			
ton	70.049	47.164	67
kom.	4.242	2.372	56

V letošnjem letu se računa s izvozom tovornih vagonov, cistern in specialnih vagonov v Vzhodno Nemčijo, Češkoslovaško in Madžarsko.

Žmahar Ivan

KADROVSKE VESTI

V mesecu februarju 1968 so bile naslednje kadrovske spremembe v našem podjetju

Iz JLA so se vrnili

GODUNC VLADIMIR, laborant, kemični laboratorij; LADŠTETER GABRIJEL, strugar, obdelovalnica valjev; GRACNER JANEZ, premikač, promet; GRACNER FRANC, delavec, elektroplavž; VRESAK ANTON, ključavničar, mehanična delavnica; PRATNEMER MILAN, ključavničar, mehanična delavnica; URBANC ALOJZ, strugar, obdelovalnica valjev; SEME FRANČISEK, ključavničar, mehanična delavnica; GRACNER ROMAN, valjarna, delavec; AMON MILAN, elektrikar, elektroobrat; GOBEC MAKSIMILJAN, delavec, valjarna; IKOVIC MARKO, strugar, obdelovalnica valjev; GRACNER PETER, delavec, jeklarna; TREBOVC IVAN, strugar, obdelovalnica valjev; BRILEJ JOŽE, delavec, livarna valjev; GRADIŠNIK JOŽE, delavec, elektroplavž.

UPOKOJILI SO SE . . .

ZUPANC LUDVIK, rojen 12. 8. 1909 v Štorah, sedaj stanujoč v Laški vasi nad Štorami. Najprej je bil zaposlen doma z delom na posestvu. Leta 1928 je priložnostno delal pri drugih, prav tako na posestvih, nakar je leta 1932 odšel na odsluženje vojaškega roka. Po vrnitvi iz vojske je še vedno priložnostno delal, delno kot zidarSKI pomočnik in delno kot kmetijski delavec, dokler ni junija 1937 dobil stalno delo v Železarni Štore. Delal je v glavnem v jeklarni. Med vojno je bil, skupno z drugimi sodelavci premeščen na delo v Železarno

V JLA so odšli

ARHAR FRANC iz delovne enote valjarna; ZORKO AVGUST iz livarne valjev; KUMPERGER STANISLAV iz jeklarnice; OCVIRK FRANC iz elektroplavža; ORESNIK KARL iz livarne valjev; KOREN KARL iz mehanične delavnice; ROMIH JOŽE iz valjarne; POVALEJ JOŽE iz energetskega obrata.

Drugam na delo sta odšla

GRADIČ JOŽE in LORENČAK IVAN oba iz elektroplavža sta samovoljno zapustila delo.

Zakonsko zvezo so sklenili

HERGAN ANGELCA iz komercialnega sektorja in POVALEJ LEOPOLD iz konstrukcijskega biroja — direkcije; RAĐUKO NIKOLA iz elektroplavža; ZUKA NAMON iz jeklarnice. Na novi življenjski poti želimo obilo družinske sreče!

Naraščaj v družini so dobili

ROMIH MARTIN iz livarne sive litine; ČAKŠ JOŽE iz valjarne; STARKL FRANC iz valjarne; TURNŠEK ZMAGO iz valjarne; ROZANC IVAN iz livarne; VREČKO JOŽE iz prometa.

Cestitamo!

Kapfenberg. Ostalo delovno dobo je prebil na delu v Železarni Štore, v obratu jeklarna, dokler mu je dopuščalo zdravje, nato pa v komunalnem oddelku. Dne 2. februarja 1968 ga je invalidska komisija pri KZSZ Celje spoznala za invalida I. kategorije in ga upokojila pri 35. letih delovne dobe.

VERDEL ANTON, rojen 8. 3. 1914 v naselju Lipa pri Štorah, sedaj stanujoč v Štorah. Po končani osnovni šoli se je zaposlil v tovarni emajlirane posode v Celju, kjer je delal do 1929. leta. Avgusta 1929. leta je dobil delo v Železarni Štore, kjer je

13 let delal v obratu valjarni. Nemška okupacija je bila razlog, da je med vojno z delom prekinil za dve leti zaradi odhoda v vojsko. Po končani vojni se je zaposlil v obratu livarne sive litine, kjer je delal kot jedrar vse do upokojitve. Dne 20. februarja je bil upokojen kot invalid I. kategorije.

CENE EDVARD, rojen 28. 9. 1925 v Čadramu pri Slovenski Bistrici. Stanuje v Štorah. Do leta 1943 je bil doma, nato pa mobiliziran v nemško vojsko. Kot vojni ujetnik je bil v Angliji. V inozemstvu se je vključil v vrste NOV, dne 3. 11. 1944 ter prišel s V. Prekomorsko brigado v Jugoslavijo. Dne 14. 1. 1948 je sklenil delovno razmerje z Železarno Štore in delal v enoti jeklarna, najprej kot razkladalec, nato kot pripravljalec vložka, do 14. 2. 1968, ko je bil invalidsko upokojen kot invalid I. kategorije.

ANDERLUH JOŽE, rojen 18. 4. 1915, v Sladki gori, sedaj stanujoč v Šentvidu pri Grobelnem. Marca 1929. leta je začel delati v Kopitarni v Loki pri Žusmu in je kot priučen mizar delal do 1936. leta. Po odsluženju rednega roka v jugoslovanski vojski je bil do 1947. leta na delu pri raznih delodajalcih. Julija 1947 je vstopil na delo v šamotarno, kjer je opravljal delo modelnega mizarja vse do 20. 2. 1968, ko je bil zaradi bolezni invalidsko upokojen kot invalid I. kategorije.

GABERŠEK STANKO, rojen 3. 11. 1909 v Podgori ob Paki, sedaj stanujoč v Štorah. Delo je sprva dobil v apneniku v domačem kraju, nato pa je pri kmetih opravljal kmetijska in druga fizična zahtevna dela. V letih 1929 — 1930 je odslužil redni vojaški rok. Po povratku je zaradi pomanjkanja dela drugje delal pri kmetih kot delavec na gradnji ceste Breze—Sv. Jakob. Od leta 1933 do leta 1939 je bil brezposeln in se je preživljal s priložnostnim zaslužkom pri kmečkih delih. Od leta 1941 do junija 1944. leta je delal v tovarni emajlirane posode v Celju, nakar je stopil v vrste NOB ter bil v partizanih do osvoboditve. Dne 30. 11. 1946 je sklenil delovno razmerje z Železarno Štore, kjer je delal na področju varovanja podjetja, do dne 29. 2. 1968, ko je bil zaradi slabega zdravja inva-

lidsko upokojen kot invalid I. kategorije.

KOŽUH ALBIN, rojen 23. 1. 1913. leta na Teharjih, sedaj stanujoč v Prožinski vasi. Leta 1928 je začel delati v tovarni emajlirane posode Celje, do 1930. leta, ko se je premestil v lesno industrijo Teharje »Stolarna«, kjer je zaradi pomanjkanja dela lahko delal le eno leto. Zato je začel z delom na pridobivanju livarskega peska in avgusta 1935 prišel v Železarno Štore. V našem podjetju je delal do upokojitve dne 29. 2. 1968, ko je bil invalidsko upokojen kot invalid II. kategorije. Delal je ves čas v valjarni s tem, da je bil v letih 1942—1945 premeščen na delo v Judenburg, od koder se je vrnil v valjarno. Kadrovski sektor

Pogled v moderno livarno

(Nadaljevanje s strani 11)
analiz obstoja teleprinterska zveza med laboratorijem in obratom. Z izgradnjo tega novega talilnega kompleksa so lahko opustili proizvodnjo litine v prejšnjih 7 kupolkah, s tem pa znižali izmeček za 50%, rešili pa delno tudi problem dimnih plinov, ki je pereč za to industrijsko mesto.

Nodularno litino izdelujejo s pomočjo FeSiMg-zlitine, ki ima 5 — 10% Mg ter 40% Si. Nodularna litina jim v celoti uspeva ter nimajo nobenih problemov z vložkom, ker tega izdelajo po želji doma.

Kot je iz kratkega opisa tega podjetja razvidno, je podjetje v Wetzlarju usmerilo svoj proizvodni program v izdelavo specialnega grodlja v klasičnih plavžih z izbranim vsipom, brez kakršnih koli naknadnih obdelav, z uporabo čim večjega deleža tekočega grodlja v lastni livarni, uporabo indukcijskih peči za kvalitetno nodularno litino. Takšna usmeritev jim omogoča relativno poceni proizvodnjo, ki so jo dosegli z intenzivno analizo proizvodnih stroškov.

Za primer naj navedemo, da znaša prodajna cena za hematitni grodelj okoli 71 S-din za kilogram, za specialni grodelj pa pod 90 S-dinarjev za kilogram.

Zupanc
Ludvik

Verdel
Anton

Cene
Edvard

Anderluh
Jože

Gaberšek
Stanko

Kožuh
Albin

UMRLI ČLANI KOLEKTIVA

Perpar Oto

Storski nogometaši imajo nekaj dolgoletnih, gorečih navijačev. Med take je spadal tudi Perpar Oto, livar, ki je bil nekaj časa tudi odbornik Nogometnega društva Kovinar v Štorah. Ko se je preselil na Lipo, je bil domala pri vseh treningih, zagotovo pa pri vseh tekmah na nogometnem igrišču na Lipi, kjer je zvesto navijal za Štoročane. Sicer pa

spraviti h kruhu. A obupal ni. V težkih trenutkih je iskal razvedrila pri športu, med nogometaši, ribiči ali kegljači. Zadnje mesece lanskega leta pa ga ni bilo več na stadion, ne k vodam in ne na kegljišče. Tedaj smo vedeli, da gre za težko stopnjo bolezni, ki ga je konec februarja vse prezgodaj premagala. Slovo je bilo težko in ganljivo.

R. U.

Krajnc Valentin

Iz stare garde valjarjev je omahnil v smrt Valentin Kranjc iz Štor, star 68 let. Več kot trintrideset let je trdo gural v vrstah štorskih železarjev in pridno skrbel za družino. Med okupacijo je bil prestavljen v Nemčijo, toda že po letu dni se je vrnil v Štore in tu nadaljeval z delom v valjarni. Miren in skromen je prenašal vse tegobe in skrbi. Po osvoboditvi je olepšal domačijo in se ji po upokojitvi v aprilu 1956 še bolj posvetil. Vse bolj pa so se kazale posledice prestatih naporov in skrbi, vse bolj je lezla v izčrpani organizem starega železarja bolezen in ga končno premagala. Nihče ni pričakoval, da ga bo tako hitro zlomilo, saj Kranjc ni poznal pravega počitka. Vedno si je našel delo in kaj urejeval po hiši in po okolju. Zato nas je vest o nenadni smrti tega skrbnega gospodarja in družinskega očeta toliko bolj presenetila. Skromno in tiho je živel, tiho je tudi odšel iz naše sredine. Stevilni znanci in

smo ga lahko videli, ko je odhajal v ribiški opremi na lovišča ob Voglajni, pa tudi ob Sorlu. Zadnja leta se je udeleževal tudi v kegljaški sekciji, kot agilen član starejše ekipe. Zdaj Perparja ne bomo več srečevali, zakaj po dolgoletni bolezni je v starosti 61. let umrl 28. februarja t. l.

Perpar Oto je spadal v starejšo generacijo štorskih livarjev, saj je pričel delati v tem obratu že 6. aprila 1925 in delal tam vsa leta, razen štirih let med okupacijo, ko je bil premeščen v Bruck. Po vrnitvi iz Brucka je odšel v partizane, v začetku leta 1945. Tam je dočkal osvoboditev. Kmalu se je ponovno zaposlil v livarni in tam delal vse do upokojitve 7. februarja 1950, ko je bil invalidsko upokojen. Pred vojno je živel življenje slovenskega proletarca, ki je moral trdo delati, da je preživel ženo in 4 otroke. Med vojno se mu je rodila še ena hčerka in po vojni še zadnja. Zdaj se vsaj ni bilo treba bati, da ne bo imel zaposlitve. Dela je bilo še preveč, saj smo železarno obnavljali in gradili nove objekte. Toda Perpar je zbolel in zopet je bilo ludo preživeti tako številno družino. Zaposlila se je žena, saj je bilo treba otroke

prijatelji, bivši sodelavci in sosede so ga spremili na teharsko pokopališče in se vračali potrjeni na domove. Izgubili so dobrega prijatelja, ki ga ne bodo zlepa pozabili.

R. U.

Ojsteršek Alojz

V petek, 8. marca letos je omahnil v naročje smrti dolgoletni varilec v livarni, ki je bil pred 10 leti upokojen. Ojsteršek Alojz iz Bukovžlaka. Že konec avgusta 1938 se je zaposlil kot ključavničar varilec v naši livarni, pred tem pa je delal 18 let v tovarni EMO v Celju, dve leti pa pri Jugosvili v Mariboru. Spadal je med marljive delavce. V Bukovžlaku je imel hišico in 1 ha zemlje, s kolesom se je leta in leta vozil v našo železarno na delo, vse do starostne upokojitve. Navajen trdega dela, je zdržal dokler ni imel pogojev za upokojitev. Po desetih letih pa ga je potem zlomilo. Odšel je za svojimi stariimi sodelavci in tudi za mnogimi mlajšimi, ki jih je bolezen poprej pokosila. Mnogi stari sodelavci so ga pospremili na zadnji poti in se spomnili dni, ko so skupaj prenašali skrbi in težave.

R. U.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se upravi Železarne Štore iskreno zahvaljujem za denarno nagrado, obratu modelne mizarne pa izrekam iskreno zahvalo za praktično darilo in jim želim še mnogo delovnih uspehov. Prav tako se zahvaljujem za pošiljanje glasila Storski Železar.

Antoline Franc

ZAHVALA

Ob vse prerani, bridki izgubi našega ljubelega moža in očeta

Perpar Otona

se vsem prisrčno zahvaljujemo za izraze iskrenega sočustvovanja in tolažbe v težkih urah.

Prisrčna hvala snidikalni podružnici Železarne Štore, organizaciji ZB, kolektivu livarne pevcem DPD Svoboda Štore, kegljaški sekciji, ribiški zvezi, govornikom in sostanovalcem za izkazano poslednjo čast in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem tudi prisrčna zahvala za darovano cvetje. Posebej se toplo zahvaljujemo tovarišu dr. Dopliharju za skrb in zavzetost ob pokojnikovi bolezni.

Zaljujoči Perpar Neža s hčerkami in sinovi in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi nenadomestljivega moža, očeta in starega očeta, dr. JOŽETA LUDVIKA, se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam v težkih urah pomagali in stali ob strani. Iskrena hvala kolektivu Železarne Štore, tovarišem, ki so se z besedo poklonili njegovemu spominu, darovalcem vencev, pevcem, družbenim organizacijam, godbi, posebno pa lovcem in vsem, ki ste ga v velikem številu spremili na zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Zaljujoči družini
Ludvik — Rukavina

ZAHVALA

Že nekaj tednov sem bolna, brez svojih sodelavcev, ki jih zelo pogrešam. Na praznik ob Dnevu žena me je prijetno presenetila obisk tovarišice iz tovarne. Prinesle so mi darilce in izrazile željo, da kmalu okrevam.

Hvala Vam! Srečna sem, da sem članica kolektiva, ki ne pozabi svojih bolnih tovarišev.

Vsem ženskam pa želim obilo uspehov.

Cehovin Mihaela

Misli velikih mož

Kar hitro dobiš, hitro izgubiš.

(C. Gronte)

Večkrat smo smešni, pa zato nismo nič krivi.

(Heine)

Največja sreča v življenju je zavest, da si izpolnil svojo dolžnost.

(Hezlit)

Fantazija lahko ubije, pa tudi ozdravi.

(Kelly)

Ženske so si izmislile ljubezen, a moški poroko in zvestobo.

(Paire)

Misel dela človeka velikega.

(Pascal)

Resnica je večkrat tako preprosta, da ji ne verjamemo.

(Lavedle)

Maska pade, a človek ostane.

(Minucij)

Resnica se razodene samo tistemu, ki jo išče.

(Lukrecij)

Najhuje je spominjati se srečnih dni v bedi.

(Pirandello)

Hodim in se izgubim, želim si tega, kar ne morem doseči, in dosežem tisto, česar si ne želim.

(Tagore)

POJASNILO

Zaradi slabe kvalitete slike Ojsteršek Alojza nismo mogli objaviti.

— ŠPORT V SLIKI —

Pred tekmo je vedno tako: trema, zaskrbljenost in neučakovanost...

Nasmeh na obrazih najboljših v ekipnem plasmanu...

Zmagovalci v svojih skupinah...

No, in da bi bil izlet popoln: veseli akordi, ples in dobra kapljica!

IZLET IN TEKME NA KRVAVCU

Komisija za športno rekreacijo je dne 2. III. 1968 organizirala za člane kolektiva Železarne Štore izlet in smučarske tekme na Krvavcu. Izleta se je udeležilo 52 članov, od tega se jih je 40 prijavilo k tekmovanju. Tekmovanje je bilo v veleslalomu ločeno za člane, starejše člane in članice. Ker so na Krvavcu izredno ugodni pogoji za organizacijo vseh vrst tekmovalj, je zato tudi naše tekmovanje uspelo.

Dopoldne, ko je potekalo tekmovanje, nam je bilo vreme naklonjeno, popoldne, ko je bilo na sporedu prosto smučanje, pa je pričelo močno snežiti in zato ni bila smuka najbolj prijetna. Za prijetno razpoloženje v koči na Krvavcu in na poti domov pa so poskrbeli »Mastnakovi muzikantje«.

Ing. Zoran Tratnik je bil izredno borben

REZULTATI NAJBOLJSIH POSAMEZNIKOV IN EKIP:

Člani:

1. mesto	Franc Rozman	— mehanična delavnica
2. mesto	Jože Grmek	— mehanična delavnica
3. mesto	Maks Mastnak	— livarna
4. mesto	Tone Ožek	— elektrodelavnica
5. mesto	Stane Ivanšek	— elektrodelavnica

Starejši člani:

1. mesto	ing. Tratnik Zoran	— razvojni oddelek
2. mesto	Branko Mlač	— livarna sive litine
3. mesto	Jakob Studen	— uslužbenci
4. mesto	Anton Kline	— mehanična delavnica
5. mesto	Franc Kavka	— uslužbenci

Članice:

1. mesto	Silva Zelič	— UOS
2. mesto	Silva Centrih	— UOS
3. mesto	Jožica Zorc	— UOS

Ekipno:

1. mesto	mehanična delavnica
2. mesto	livarna sive litine
3. mesto	uslužbenci
4. mesto	razvojni oddelek

T. V.

**DOPISUJTE
V NAŠ LIST!**

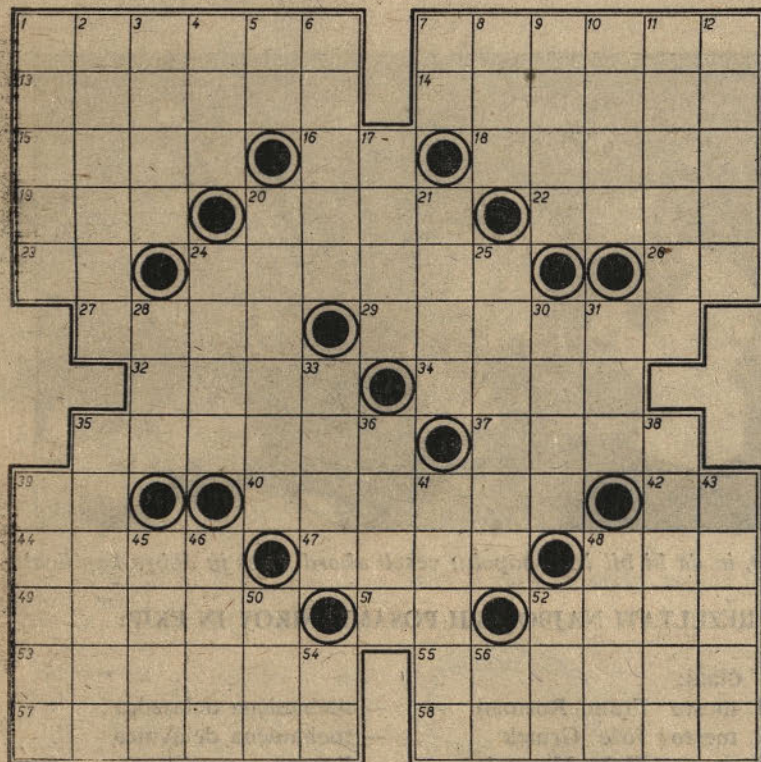
KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. država v Afriki; 7. veselje; 13. pralni prašek; 14. dekoracije; 15. pribežališče; 16. Titovo Užice; 18. vrsta vina; 19. prejšnji naziv za elektro podjetje; 20. afriška država; 22. Italijana; 23. romanski spornik; 24. sloves, ugled; 26. Ljubljana; 27. Ober; 29. francoska jabolka; 32. moško ime; 34. narečni kazalni zaimek; 35. ločilo; 37. reka v Črni gori; 39. reka v Italiji; 40. nevaren (srbohrvaško); 42. firma; 44. ploskovna mera; 47. nebesna modrina; 48. umetnost (angleško); 49. vojaški gojenec; 51. okrajšava za zimske igre; 52. moško ime; 53. zalo oblečen moški; 55. staro rimsko oblačilo; 57. žensko ime; 58. tropski sadež.

NAVPIČNO:

1. ustanove; 2. žival; 3. del imena glavnega mesta Etiopije; 4. reka v ZAR; 5. nota iz solmizacije; 6. moško ime; 7. soglasnik in samoglasnik; 8. okrajšava oktobra; 9. dozorel; 10. žensko ime; 11. uvela; 12. polotok na biljnem vzhodu; 17. morska riba; 20. vrsta obloge tal; 21. zidna obloga; 24. ljubkovalno moško ime; 25. enkrat; 28. pojav na vodi; 30. plin; 31. železniška proga; 33. pisarniška potrebščina; 35. morske živali z apnenčastim oklepom; 36. glasbena zvrst; 38. kontinent; 39. hazardna igra; 41. skladba; 43. gorovje v Afriki; 45. mesto na arabskem polotoku; 46. položaj; 48. skupina organskih spojin; 50. kradljivec; 52. števnik; 54. predlog; 56. kratica združenih narodov.

PIŠEJO NAM

ŽERJAV Milan, KVO - V-II, nam piše pismo naslednje vsebine: »Po dolgem času se vam spet javljam. To pot vam pišem iz Bjelovara, kamor sem prišel v prekomando. Želim se vam zahvaliti, ker mi redno pošiljate Štorskega Železarja. Vsaka stran tega časopisa obuja v meni lepe in prijetne spomine na podjetje in moje delo v njem. Čelemu kolektivu pošiljam veliko pozdravov, posebno še delavcem valjarne.

Oglašja se nam tudi **GOLOB Alojz** iz V. P. 2945, Kočevje. Vse prav lepo pozdravlja.

Preteklo je že približno 14 dni, odkar sem oblekel vojaško suknjo, zato sem sklenil, da tudi kolektivu železarne v Štorah napišem nekaj vrstic.

Začetek je res težak, a z voljo in potrpljenjem bo že šlo, saj sem bil vajen trdega dela v valjarni in doma. Ker imam tudi nekaj prostega časa bi zaprosil za pošiljanje Štorskega Železarja, ki sem ga z veseljem prebiral šest mesecev kot član kolektiva.

Za glasilo se vam že vnaprej zahvaljujem in obenem vse skupaj pristrčno pozdravljam.

Romih Jože
V. P. 3678-30-3
Ptuj

SANJE OB OSMEM MARCU

Dve snažilki se pogovarjata. Prva pravi:

»Veš Micka, kaj se mi je sanjalo!«

— ???

»Sanjalo se mi je, da smo bile vse snažilke pisarniških prostorov v podjetju zbrane v lepo okrašeni dvorani, kjer so nam naši predstavniki v slavnostnih govorancah o pomenu Dneva žena izročili v uporabo dva stroja za čiščenje in »žicanje« parketa. Kot vidite, so

rekli, smo kljub finančnim težavam, v katerih se nahaja podjetje, le »zvertali« 1.000 N-din, da bi vam olajšali delo v podjetju in s tem dali poudarka vašemu prazniku.

»O! Škoda, da so bile le sanje!« je rekla druga.

Nato sta svoje priprave za čiščenje, med ostalim tudi žico za »peš struženje« parketa, ter v upanju, da bi se sanje uresničile do prihodnjega Dneva žena, odšli na delo. — Čo —

6. — 7. 4. 1968 »VROČA ULICA« — ameriški VV film.

Odlična režija, dober scenarij in izredna interpretacija igralcev so pripomogli, da je »Vročica ulica« gotovo eden izmed najboljših filmov kriminalističnega žanra v novejši ameriški produkciji.

13. — 14. 4. 1968 »OROŽNIK IZ SAINT TROPEZA« — francoski barvni CS film.

Režiser Jean Giranet, mojster za zabavne filme je s svojo ekipo (Louis de Funes, Genevieve Grad in drugi) ustvaril filmsko komedijo s katero na svojstven način izzove od gledalca mnogo smeha. Film je posnet v Saint Tropezu, znanem letovišču na Azurni obali.

20. — 21. 4. 1968 »HERKUL OSVAJA ATLANTIDO« — italijanski barvni CS film.

Film iz starogrške mitologije.

27. — 28. 4. 1968 »KONJUH PLANINOM« — jugoslovanski

Film je eden od najpretnesljivejših vojnih zgodb, ki je inspiriran z najlepšo partizansko pesmijo »Konjuh planinom«. Tema filma je legendarna partizanska četa iz uporniške bosaanske vasice Husina.

ŠTORSKI ŽELEZAR, Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štor — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik prof. Leopold Perc — Uredniški odbor: Inž. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, prof. Perc Leopold, Stane Sotler, inž. Niko Zakonjšek, in Ivan Zmahar — Tiska GP »Celjski tisk« Celje.